

Vydání 3.

Časopísma

Záhada – soutěžní vydání

Zde není obrázek – aby tu mohl být příběh.

Srpen 2021

OBSAH

Visící hrozba

Martin Paříz
Povídka

03

Záhadné zmizení Samuela Boucharda

Markéta Ondříčková
Povídka

08

Parazit

Agáta Prošková
Poezie

17

Zoologická záhada

David Šťastný
Povídka

19

Záhada

Alexandra Hamplová
Poezie

22

To jsem z toho jelen

Josefa Růžičková
Povídka

24

Mizení čarodějů

Jana Pexová
Povídka

33

Anička

Zuzana Osifová
Peozie

05

Růžovo-bíle pruhovaný aneb Záhada zasněžené cesty

Berenika Lepková
Povídka

13

Záhada vědomí

Viola Jíchová
Poezie

18

Ztracený klíč

Alena Kohoutková
Peozie

21

Záhada radioaktivního přívěsku

Antonín Doležal
Povídka

23

Rozkošná chuť

Jiří Fejk
Povídka

28

Čí byl ten hlas?

Marta Francová
Povídka

34

Exotické pokušení

Vít Provazník
Povídka

36

Epická zkazka o cestě za spravedlností

David Seltenreich
Povídka

41

Záhada: Liška ryška

Diana Kalášková
Esej

45

Vyhlášení

Výsledky a ohodnocení
vítězných příspěvků

53

Pátý v řadě

Evelína Kolářová
Peozie

40

Případ tří výstřelů

Vojtěch Bulant
Povídka

43

Malá růžová teniska

Madla Pospíšilová Karasová
Povídka

49

Visící hrozba

budou dostatečně věnovat, celou věc náležitě prošetří a vypracují strategii pro další dílčí postupy.

Hámová zapomněla na vše ostatní a mluvila jen o visící hrozbě, což Hámu náramně těšilo. Sekáč si také mnul ruce, protože všichni vyčerpání svými dojmy zamířili nejprve k němu do prodejny pro osvěžení. I Sládková slavila, celou dobu pouze zdařile předstírala zájem, ale ve skutečnosti jen myslela na svůj nejnovější objev – dobře viděla mladého Karáska, jak přichází k davu od kapličky s mladou Bezůškovou a dala si ty dva pěkně dohromady. Zlámal na služebně vypracoval hlášení, ve kterém popisoval metody svého zákroku a organizaci „vášnivého davu“, přičemž už viděl ohromení jeho nadřízených.

I pátý den Obci Zálesnice navštívil krásný den. Pohodlných pětadvacet stupňů celsia dole na zemi, ani obláček na obloze a pouze jedna visící hrozba.

Anička

3. Místo

Musel jsem si ten e-mail přečíst několikrát, než mi došlo, co mi vlastně šéf píše. Ještě nikdy jsem se cestou do práce necítil tak mizerně – ani tehdy když jsem si myslel, že mě vyhodí. Ještě nikdy mi žaludek nemetal zběsilé kotrmelce. Ještě nikdy mě nezačaly pálit oči, když jsem procházel kolem našeho oblíbeného stánku s koblihami. Ještě nikdy mi nezemřela kolegyně.

Aničku jsme měli všichni moc rádi. Byla na našem oddělení nejmladší, sotva vyšla ze školy. I náš mrzutý šéf na ni držel. Nejenom proto, že byla moc hezká a příjemná, ale také uměla vzít za práci, no, snad nejvíc z nás všech. Pracovala s takovou vervou a nadšením, že tím nakazila všechny okolo – i lenocha Edu – a naše oddělení bylo v tom největším plusu za celou svoji existenci. Jediný, kdo neměl Anču rád, byly naše manželky.

Ted' už se ale nemusejí bát, že jim nás slečna Tůmová odloudí. Jako by na nás starouše byla kdy zvědavá. Anička včera večer zemřela. Žaludek mi ztěžkl, když jsem si ji představil bledou a studenou. Mrtvou. Jenomže to nebyla žádná autonehoda. Žádný požár, výbuch plynu nebo nešťastný pád. Byla to moje chyba.

Udělalo se mi zle a musel jsem se posadit na lavičku před budovou naší realitní kanceláře. Zabořil jsem obličej do dlaní a oční víčka přitiskl k sobě. Tma mě uklidňovala. Toužil jsem se do ní propadnout pryč. Kamkoliv jinam. Někam daleko od té hrozné viny. Jak se budu moct podívat na svoje kolegy? Na Edu, kterému se Anička vždycky líbila? Na šéfa? Sám na sebe? Děsil jsem se chvíle, až je potkám. Až budou polemizovat, proč se to stalo. Krásné mladé dívky se přeci nezabíjejí! Proč Anička, tak chytrá a talentovaná holka, spolykala tolik paralenu? Proč vypnula telefon a zamkla dveře? To byla záhada.

Jenže jenom pro vás, nehty jsem si zaryl do obličeje a konečně pochopil, jak to Anička myslela s tou úlevou, kterou přináší fyzická bolest. Vlastně jsem v tu chvíli pochopil všechno. Před očima jsem už neměl tmu, mihaly se mi tam různé výjevy, vzpomínky na rozhovory s Ančou a věci, co jsem jí říkal. Ale ted' už jsem věděl, co jsem říct měl. Pomůžu

ti, Aničko. Ani jednou jsem jí to neřekl. Ani jednou jedinkrát.

„Danieli, tady nemůžete zůstat,“ silná ruka našeho šéfa mě chytila za rameno a vytáhla na nohy. Hrozně jsem se třásl a cítil jsem, jak mě vysoký muž podepřel. „Pojďte se mnou dovnitř. Paní doktorka dorazí každou chvíli a promluvíte si.“

Pouze jsem přikývl, protože jsem se bál, že když otevřu pusku, začnu zvracet. Šéf mě podpíral do schodů a pak už jsme šli prázdnými chodbami na naše oddělení. Někdo si se mnou promluví. Proč jsem si já nepromluvil s Aničkou, když to ještě šlo? Proč jsem ji nevyslechl? Nebyl jí oporou, kterou tak zoufale hledala? Mohli jsme spolu někam zajít, poradit se. Jako by všechno kolem přestalo existovat. Jako bych se propadal někam hluboko do propasti, ze které už nemohu ven. Do propasti viny.

„Je to tragédie,“ řekl šéf účastně. Ještě nikdy jsem v jeho strojeném hlase neslyšel tolik pohnutí. „Takhle mladá a talentovaná dívka. Vůbec bych nečekal, že... Rozhodně ne u ní... Nemohu přijít na to, co ji k tomu, chudinku, vedlo. Pořád se usmívala...“

Ano, pořád se usmívala. Usmívala se, i když jsem k ní byl občas necitlivý a odtažitý. Ale já tolikrát nevěděl, co říct! Tolik jsem se bál, že to něčím ještě víc zkazím, až jsem to tedy dodělal úplně. Proboha, proč jsem se choval jako takový hlupák? Kdybych byl o trochu citlivější, kdybych se s tím svěřil své ženě a nechal si třeba poradit, mohla být Anička ještě naživu. Ale není. Je mrtvá, protože vsadila všechny karty na nesprávného člověka.

Když jsme vešli na oddělení a uviděl jsem Aničky stůl u okna, neudržel jsem se a vydávil se do odpadkového koše, který mi šéf briskně přisunul. Anička si včera nechala na stole rozdělanou práci, jako by dneska měla přijít a dodělat ji. V kalendáři měla vyznačené nějaké schůzky, rozepsané zprávy ležely v úhledném komínku na kraji stolu a vedle klávesnice měla připravený růžový hrníček na svojí ranní kávu. Šéf mě usadil k mému stolu a podal mi sklenici vody.

„Omlouvám se, Danieli. Netušil jsem, že jste si byli tak blízcí. Paní doktorka ted' mluví u mě s Eduardem. Jestli chcete, můžeme si mezitím popovídat spolu.“

Jestli jsme si byli blízcí? Asi ano. Já jí rozhodně. To, jak moc byla blízká ona mně,

jsem pochopil až teď. Měli jsme tajemství a to vždycky sblíží. Temné tajemství, o kterém nikdo jiný nevěděl. Eda si také myslel, že má tajemství, ale bylo nad slunce jasnější, že se mu Anča líbí. Ale to, že má psychické problémy, to jsem věděl jenom já.

Otevřel jsem pusku, snad abych něco řekl, ale zjistil jsem, že to nedokážu. Do kanceláře vešla naše kolegyně Lucka. Neměli jsme ji tak rádi jako Aničku, protože byla chladná jako ocel. Myslím, že to věděla. Sklouzla pohledem z Aniččina stolu na mě zhrouceného na židli a na šéfa, který rozpačitě postával vedle.

„Je to vážně děsné,“ řekla, ale v jejím hlase nebyl sebemenší záchráně opravdového citu. Začala si dokonce dělat kávu. „A hlavně je to hrozně neprofesionální. Zakázky jsou v běhu a koho na ně teď přidělíme jiného...“

Otřásl jsem se a ucítil na rameni šéfův významný dotek, jako by odhadl, že se tak tak držím, abych nezačal křičet. Neprofesionální? Někdo, koho vídáme každý den, je mrtvý, a jediné slovo pro to je neprofesionální? To abychom tu chudinku pohřbili do mělkého hrobu. Anička se to snažila řešit včas. Je to asi pět měsíců, co se mi se svými problémy svěřila.. Vždycky jsme si o tom povídali za zavřenými dveřmi, buď ráno, než dorazili ostatní, nebo večer, když už byli dávno doma. Ze začátku mě hrozně bavilo mít s ní tajemství. Být blíž té dívce, za kterou se všichni otáčeli. Když byli okolo jiní lidé, dokázali jsme si myšlenky vyměnit rychlým pohledem. Lichotilo mi to. Nechal jsem se zlákat pocitem výjimečnosti a svěžesti a vstoupil s ní na tenký led.

„Neprofesionální?“ nevěřicně jsem na Lucku pouli podlité oči.

„Jo.“ Lucince se muselo nechat, že i když řekla něco evidentně naprosto nevhodného, vždycky si za tím tvrdošíjně stála, přestože každý normální člověk by už dávno složil karty a zpytoval svědomí někde v koutě. „Jen tak ze dne na den zmizet, i když to musela plánovat dlouho. Co jí chybělo? Mladá, hezká, na každém prstě dva chlapy... Pověz mi, proč by se někdo takový chtěl, proboha, zabít?“

Nepovím, blesklo mi hlavou a skousl jsem si dolní ret. „Tak asi k tomu nějaký důvod měla.“

„Ten by mě fakt zajímal.“

„Lucie!“ vložil se do toho šéf ostře. „Tohle už vážně trochu přeháníte.“

Neposlouchal jsem je. Já jsem byl ten důvod. Jako děsivý film, který nelze zastavit,

se mi před očima mihaly útržky z našich rozhovorů. Nejprve za mnou Anička chodila často. Bavilo mě to. Usmívala se a furt mi děkovala. Přišlo mi, že nebylo za co. Teď už vím, že opravdu nebylo. Neporadil jsem jí, pořádně ji nevyslechl. Nevěděl jsem, jak se zachovat správně. Jen ji poslouchat? Pokaždé jsem se bál, že řeknu něco necitlivého a akorát jí ublížím. Nechápal jsem, jak se cítí. Poslední dobou už za mnou Anička nechodila ani ráno ani večer, vlastně se mi vyhýbala. Často sklopila oči, když jsme se míjeli na chodbě, jako by se přede mnou styděla. Myslel jsem si, že se její stav zlepšuje a už se mnou tolik nepotřebuje mluvit. Nebo jsem si to spíše myslet chtěl. Musel jsem ji hrozně zklamat. Kdyby to řekla komukoli jinému, mohla tu ještě být. Přišla by tak za deset minut, odrazila by Edovo laškování a udělala by si kafe do svého růžového hrníčku.

S trhnutím jsem se probudil z nebezpečné fantazie. Šéf s Lucií na sebe pořád štekali. Neposlouchal jsem je a opatrně jsem natáhl ruku po obálce na mém stole. Pošta tu dnes ještě nebyla. Rozhodně bych si to měl přečíst sám, než si toho všimne i někdo jiný. Ruce se mi třáslly, když jsem obálku opatrně otvíral, tak jsem se bál, že poslední Aniččina slova ztratím. Vytáhl jsem úhledně popsaný papír s krásným ozdobným D na začátku vzkazu. Stačil jsem text rychle přelítnout očima, když se dveře šéfovy kanceláře otevřely a dovnitř se vbelhal Eduard v doprovodu firemní psycholožky. Eda se sesunul na Aničky židli, vzal ze stolu její růžový hrníček a přitiskl si ho k hrudi. Ani jeho silné brýle neskrýly proudy slz.

„Pane Mlynáři, promluvíme si?“

Ti psychologové jsou zvláštní tvorové. Ani by mě nenapadlo říct té blondýně ne. Poslušně jsem se zvedl a následoval ji do vedlejší místnosti. Anička je ale neměla ráda a odmítala s nimi o svých trápeních mluvit. Nepomůže mi, když se o mě bude zajímat někdo, kdo je za to placený, říkávala, chci abych zajímala i někoho, kdo mě má prostě rád. Sevřel jsem v dlani její vzkaz. Já jsem ji měl rád. Slíbil jsem, že její tajemství nikomu neprozradím. Naše dohoda se nezměnila. Rozehráli jsme vysokou hru a bylo potřeba dohrát ji až do konce, i když zbyl jediný hráč.

„Byli jste si s Aničkou blízcí, že?“ psycholožka si mě zkoumavě prohlížela přes tyrkysové obroučky. Podala mi sklenici vody.

Proč mi nenabídne třeba whisky? Pokrčil jsem rameny..

„Váš kamarád to říkal.“

„Aha. No asi ano.“

„Chápu, že jste v šoku,“ psycholožka se na mě soucitně usmála. „Vždyť i slečna Černá s panem Bludským se hádají ze šoku. Ulevuje jim to.“

„Hádají se, protože je Lucie pitomá.“ Ta Anička měla pravdu, že psychologové hledají za každým našim činem nějaké hluboké trauma. Proto chtěla mě. Protože jsem ji nesoudil. Jenže jsem na to nestačil. Nevyčítej si to, Dane. Ale jak, Aničko? Jak?

„Všichni vaši kolegové se ptají, jak je možné, že se Anička rozhodla odejít. Vy ne.“

„Já nejsem jako všichni.“

„Řekla vám to?“

„Ne.“ To byla pravda.

„Danieli, mě se nemusíte bát. Uleví se vám. Nemusíte zůstat na všechno sám.“

„Kdyby mi Anička řekla, že se chce zabít, asi bych jí v tom zabránil, nemyslíte?“ To byla také pravda.

„Jistě,“ vyhrkla psycholožka rychle a já poznal, že s takovým materiálem se nesetkává často. Ale já hraju už pět měsíců, tak to ještě těch pět minut zvládnou. „Jen mám dojem, že o tom víte víc, než říkáte.“

Sevřel jsem Aničky dopis na rozloučenou v kapse saka. „Nevím. Je to pro mě stejná záhada jako pro vás.“

Záhadné zmizení Samuela Boucharda

2. Místo

„Jak já ho nenávidím!“ zakvílela Olivia teatrálně vysokým hlasem, až se po ní kolemjdoucí potočili s nesouhlasně zakaboněnými pohledy. Poté pokračovala o poznání tišším, leč neméně rozrušeným hlasem: „On je takový idiot, Désirée, to si ani neumíš představit!“

Právě jmenovaná dívka se rozpačitě zasmála. „To víš, Samuel je... Samuel. Je prostě svůj a ty ho nemůžeš jen tak změnit. Teda, chci jenom říct, že je prostě cílevědomý. Co je na tom špatného?“ Désirée se podrblala na zátylku, přičemž si omylem rozcuchala svou pracně upravenou záplavu tmavohnědých loken. „Občas to sice přehání, ale věřím, že je v nitru dobrý člověk.“

„Dobrý člověk, dobrý člověk,“ hudovala první z dvojice kamarádek, a přitom divoce máchala hubenýma rukama, „to možná jo. Ale tys nebyla u toho, když mi vysvětloval, že se stane světoznámým umělcem, že bude dokonalý, úžasný, a bůhvíco ještě! Mám ho ráda, Désirée. Skutečně.“ Olivia si teskně povzdechla a bezděčně se otočila na siluetu třípatrové budovy z chladně šedé žuly, která za jejich zády pomalu mizela. „Jenomže je těžké přiblížit se k tomu, co je v něm dobré.“

„Nechápu, co na něm vidíš...”

Na okamžik se rozhostilo poklidné ticho naplněné hloubáním. Oliviiny oči se zakalily stínem prázdnoty. „Vlastně nevím. Je na něm něco zvláštního. Něco zajímavého, chápeš? A já prostě nevím, jak přijít na jiné myšlenky.“

„Co třeba zítřejší výstava?“ nadhodila Désirée téma, které je vnitřně sužovalo, a které se obě snažily opatrně obcházet. Až do téhle chvíle.

Olivia popuženě pohodila zlatavou hřívou a zle se na nejlepší kamarádku zaškaredila. Skupina amatérských výtvarníků, mezi něž se dívky řadily, měla na zítřejší den dlouho naplánovanou vernisáž v jedné malé, leč značně známé galerii. Tahle událost, o níž se netrpělivě šušovalo už celé měsíce, měla být prvním krůčkem k potenciálně úspěšné kariéře. Pozitivní ohlasy mohly jedince vyzdvihnout do nebeských výšin, zatímco negativní kritika naopak zakopat hluboko pod zem. Nebylo proto divu, že ani jedna ze zmíněných dívek z téhle události neskákala

radostí. Spíš než nadšení, vyvolávala výstava ve skálopevných introvertkách nervozitu, nejistotu a pochyby.

„Ani mi o tom nemluv,“ zabručela,
„zítek bude hrozný.“

Désirée s lhostejně přivřenýma očima pokrčila rameny. „Já se už dostala do fáze, kdy je mi jedno, jak to dopadne, hlavně, ať už je to za mnou.“

„Ale mě nejde o sebe! Dělán si starosti o Samuela!“

Nebylo žádným tajemstvím, že ambiciózní chlapec, jenž tak upoutal Oliviin zájem, nepatřil zrovna k nejtalentovanějším členům jejich seskupení. Ba právě naopak! Nebylo dne, kdy by se na jeho výtvary nesla prudká kritika vždy nevrlého učitele Chevaliera. Jediným důvodem, proč se se svým koníčkem dostal tak daleko – a to se jejich současná situace ani za žádnou dálku považovat nedala – byla velmi příznivá finanční situace jeho rodiny. Samuelovi rodiče, kteří se pohybovali v nejvyšších kruzích pařížské společnosti, byli ochotni platit vyhlášené škole nehorázné částky pro to, aby tam jejich syn mohl studovat. A třebaže mu ze strany profesora Chevaliera bylo neustále něco vytýkáno, on žil v domněni, že je pouze nepochopeným jedincem se složitou, ovšem talentovanou duší. Často se tento mladý muž nechával slyšet, že jednoho dne to všem ukáže, jednoho dne všechny překvapí, a že na nadcházející výstavě vytře všem zrak.

„Ten kluk potřebuje srážku s realitou jako sůl!“ oponovala Désirée mírně a ledabyle zkontrolovala čas na mobilu. Blížila se osmá. „Musíme si pospíšit. Znáš moje rodiče.“

Blondýnka pokývala hlavou a dál nic neříkala.

Neuplynulo ani deset minut, a dvojice nerozlučných kamarádek se loučila. Vyprázdňenou ulicí, zahalenou do hávu jarního přišerí, se rozezněl tmavovlásčín bezstarostný hlas: „Tak zítra! A neboj se, všechno dobře dopadne. Uvidíš. To ti přísahám...“

„Na vlastní život?“ ušklíbala se světlovláska potměšile.

„Na vlastní život.“ Vzduchem se rozezněl zvonivě melodický smích kudrnavlásky. Věnovala Olivii poslední povzbudivý úsměv a zmizela v útrobách několikapatrového domu. Kdyby bývala věděla, jaké pozdvižení se v následujících dní mělo přihodit, nikdy by ta

slova nevypustila z úst.

A přitom zpočátku nic nenaseďčovalo tomu, že by se mělo stát něco neočekávaného. Jakmile se ručičky hodin přiblížily k osudné páté hodině, kdy měla jejich vernisáž začít – a že ta chvíle nadešla rychleji, než by si kdy obě dívky pomyslely – Désirée i Olivia už nervózně přešlapovaly v naplněné hale a naslouchaly krátkému proslovu nerudného pana Chevaliera.

Zatímco Désirée upírala pohled na jejich kantora, Oliivin pohled pravidelně sklouzával k vysokému chlapci s věčně rozcuchanými světlohnědými vlasy. Stejně jako vždy, i nyní se tvářil nezúčastněně, jako by pohledem v zelenomodrých očích naznačoval, že se ho ta šaráda okolo vlastně vůbec netýká. Přesto se mu v nich dnes zračila i jiná emoce – netrpělivost doprovázená plamínkem nadšení.

Přes rty jí bezděčně přešel úsměv. O čem asi tak přemýšlí? Překvapuje mě, že se tváří tak klidně. Jakákoliv zmínka o jeho obrazu mu může pomoci, ale zároveň i strašlivě uškodit... Olivia, stejně jako každý jiný, moc dobře věděla o jeho touze stát se uznávaným malířem, a přála mu to víc než komukoliv jinému na světě. Cítila nervozitu za oba dva najednou.

Hlas pana Chevaliera umlkl, načež se všichni přítomní roztrousili po třech podlouhlých bělostěnných místnostech, které galerii tvořily.

„Tak co, holky?“ zazubil se na ně v jednu chvíli Samuel a nenápadně se k nim přikradl. „Jak se vede? Jste nějak potichu.“

Olivia se zarděla a skousla spodní ret v automatickém gestu, ke kterému se ubírala pokaždé, když si nebyla jistá sama sebou a svými myšlenkami. „No..“ protáhla a uvažovala, co by měla odpovědět. „Ale to nic. Co ty? Podařilo se ti obraz dokončit včas?“

Na tváři mladíka se objevil široký úšklebek. „Nakonec jsem se rozhodl sem dát jiný dílo.“

Olivia si s Désirée vyměnila překvapený pohled. Obě dvě se domnívaly, že vystaví malbu, na níž pracoval během hodin profesora – tu, za kterou se od něho dočkal pouze posměšku.

Aby taky ne. Koneckonců, dává to smysl, že sem dá něco povedenějšího. „Můžeme ho vidět? Jsme hrozně zvědavý.“

„Už jsem se bál, že se nezeptáš.“

Provedl je přes celou galerii až k úplně poslední místnosti, kde se nenacházelo příliš

lidí.

„Támhle!“ Samuel natáhl ruku ke stěně naproti dveřím. Nedočkavá Olivia se okamžitě zaměřila na jediné plátno, které na něm viselo. Všudypřítomné ticho rázem protnulo její okamžitě zalapání po dechu. Taková nádhera! Ani netušila, na co se to vlastně dívá. Před ní se rozprostíral obrovský obraz, rozhodně větší než kterýkoliv jiný ze zdejší výstavy, a na něm se skvělo to nejkrásnější dílo na světě. Olivia se nepovažovala za žádného profesionála, ale ani na vteřinu nepochybovala o tom, že to je vrcholem veškerého umu lidstva. Hleděla na úžasnou malbu, z části realistickou, z části fantaskní a provedenou tak, že přestože se na ní vyskytovaly veškeré odstíny duhy, žádná z barev nepůsobila nepřirozeně či nepatříčně. Všechno do sebe dokonale zapadalo. Jak probouzející se jarní příroda, tak i teplými odstíny hořící obloha, a stejně tak i abstraktní tvary, které celkový dojem pouze doplňovaly do dokonalosti.

„Same, jak jsi...?“ vydechla Olivia ohromeně.

Při pohledu na svou kamarádku si Désirée uvědomila, že její tvář o poznání zesinala. A i když se v nebesky modrých očích zrcadlil svatý obdiv, doprovázela ho i nervozita.

„Tos... tos nenamaloval ty, že?“

Na tuto otázku se chlapec jen zamračil, ovšem hrdost z jeho pohledu nemizela. „Ts! To si myslíš, že bych podváděl...? Samozřejmě, že jsem autorem já!“

„Nezlob se na mě, Samueli,“ vložila se do toho brunetka, „i když já nesouhlasím s řeči Chevaliera, že nemáš žádný talent – protože každý z nás je alespoň trochu nadaný – všem nám je jasné, že něco takového...“ pohodila rukou směrem k obrazu, „by nenamaloval ani Monet, natožpak ty.“

„Beru to jako lichotku.“ Sam se zasmál a odhalil perlově bílé zuby. „Ale budiž. Nevěřte mi. Můžu vám ukázat svá další díla. Přijďte zítra ke mně domů a já vám to dokážu. Jste zvány samozřejmě obě.“ Navzdory obsahu jeho slov, oči mu směřovaly k Olivii.

Pokračování rozhovoru utnuli příchozí návštěvníci, kteří začali připlouvat do poslední místnosti. Hloučky se začaly shromažďovat především u Samuelova díla a všichni z něho byli pať úplně stejně, jako předtím dvojice kamarádek.

„Hrome,“ zaklela Olivia a nakrabatila

obočí. „Co teď? Désirée, myslíš si, že to namaloval on?“

Oslovená rozhodně prudce zavrtěla hlavou, až se kudrliny na její hlavy roztřáslly do všech stran. „Promiň. Já vím, že ho máš ráda. Ale uznej! Tohle prostě nemohl udělat on. Olivio, přece tomu sama nevěříš!“

„Nejspíš máš pravdu,“ přitakala plavovláska zarmouceně, „ale...“ V očích jí náhle zaplápolalo odhodlání. „Ne, to není možné. Samuel by se nechlubil cizím peřím. Chápu, že se chová občas jako pitomec, ale tohle prostě není jeho styl!“

Désirée našpulila rty. Zoufalý pohled v očích nejlepší kamarádky jí našeptával, aby na její slova dala. Na druhou stranu, moc dobře věděla, že všichni lidé jsou schopni horších věcí, než si poněkud naivní Olivia myslela.

„Je to zkrátka záhada.“

„Hm,“ pokrčila brunetka rameny, „tak prostě přijmem jeho pozvání, a uvidíme, co nám ukáže.“

A jak se domluvily, tak i udělaly. Následujícího dne dvojice stanula před monumentální sídlem v půl sedmé večer. Původně se dohodli už na šestou, avšak cesta jim zabrala více času, než původně předpokládaly.

„Snad se nebude Sam zlobit,“ obávala se Olivia, která se samou nervozitou celá chvěla. „Nesnáší lidi, kteří chodí pozdě.“

„Prosím tebe,“ zakoulela Désirée očima. „Sam by měl v první řadě pochopit, že ne každý bydlí v obrovitánské vile, stvořené jako pro královskou rodinu, a ne každý si může dovolit soukromého řidiče, který by ho odvezl kamkoliv jenom na lusknutí prstů. A veřejná doprava zkrátka občas mívá zpoždění. Pokud není tvůj milý schopen porozumět ani takto jednoduché věci, není to pro tebe ten pravý.“

Olivia popuzeně cosi zabručela, avšak nic nenamítala. Společně se svou tmavovlasou společnicí prošla skrz otevřenou mřížovanou bránu. Štěrkovitá pěšina, klikatící se přes rozlehlou zahradu jako zkroucené hadí tělo, je dovedla až k hlavnímu vchodu dvoupatrového sídla, které spíš než útulný domov, připomínalo královský palác. Alabastrově bílá omítka se leskla v posledních paprscích zapadajícího slunce. Sklo oken, vysázených do dvou dlouhých řad, se třpytilo jako dýmáky. Už na první pohled budil dojem luxusu a chladné okázalosti – byl to ten typ domu, o kterém

sní většina lidí. O kterém se však většině z nich může jenom nechat zdát. A o kterém zlí jazykové tvrdí, že ho žádný lidský tvor nemůže získat poctivou prací.

Dlouhou chvíli poté, co Désirée stiskla zvonek, se nic nedělo. Táhlá melodie značící čekající hosty za dveřmi se táhla osamělými prostorami, dokud úplně nezmlkla.

Kamarádky si vyměnily udivené pohledy. Olivie popuzeně pohodila zlatavou hřívou a s mírně staženým obočím znovu zazvonila. Výsledek se však moc nelišil od přechozího pokusu.

„To je divný,“ okomentovala to nakvašeně a rozhlédla se okolo sebe, zda nezahledne mladíka skrývat se v zahradě. „Sam nás přece pozval. A sice jdeme o něco později, ale rozhodně ne o moc.“

„Samuel sám říkal, že má dlouho školu, tak abychom přišly spíš k večeru,“ poznamenala Désirée trefně a odrkla si. „A teď nás ignoruje.“ Když se umělkyním nepoštěstilo ani napotřetí, tmavovláska se otočila na patě a už se chystala k odchodu s myšlenkou, že je Samuel Bouchard namyšlený idiot, avšak její kamarádka se nemínila vzdát tak lehce.

„Tak to tedy ne!“ rozčertila se blondýnka a zkusmo vzala za kliku. Byl to jenom pokus. Pouhý akt zoufalosti a rozzuřenosti vůči klukovi, který se tak lehce dostal k jejímu srdci. Olivia jednala unáhleně, nikdy by do cizího příbytku bez dovolení nevstoupila, a předpokládala, že jsou domovní dveře stejně zamčené. Ty se však k jejímu ohromnému překvapení se strašidelným záupněm otevřely.

Désirée vykulila oči. „Co to vyvádíš?“

Nevnímajíc, vstoupila do honosné předsíně a s myšlenkou, že se asi zbláznila – posledním stínem své přičetnosti – hlasitě zvolala Samuelovo jméno.

„Same, já vím, že tu jsi! Sám si nás pozval. Není hezký nechat návštěvu čekat.“ Vzpurně překřížila paže přes prsa a čekala na odpověď, která ovšem nepřicházela. „Hej!“ Vzhledem ke skutečnosti, že Olivia jeho sídlo již v minulosti navštívila, vydala se automaticky směrem k jeho pokoji v horním patře. „Hej, já vím, že jsme přišly později,“ drmolila, „ale nemusíš nás ignorovat.“ Do hlasu nešťastně zamilované dívky se vloudil smutek. „Pochop, autobusy občas mívají zpoždění... Samueli?“ Zatímco své pocity chrlila bez přestávky a se zarputilým rozhořčením, chlapcovo jméno

pronesla mnohem slaběji, takřka neslyšně. Znenadání se do jejího nitra vkradla úzkost a posvátná hrůza z toho, co právě udělala. Vždyť se vkradla do cizího domu, proboha! „Do háje, to si ho snad odnesl čert?“ zabručela si sama pro sebe.

Navzdory varovným myšlenkám vykročila vpřed, míříc do pokoje svého milého. Jako by ji k té komnatě vábila neznámá síla a do ucha jí šeptala: „Jen jdi, jdi tam! Vždyť tě Samuel stejně pozval. Nebo se snad nechceš dozvědět víc o jeho malířských schopnostech?“

Olivia se otočila přes rameno, jenže nikoho jiného, než tiše našlapující Désirée tam nespatriila. Že by snad už opravdu blouznila? Hlas švitořící v její mysli se ale zdál tak reálný!

„Co to sakra děláš, Olivio?“ zasyčela Désirée. Kudrnatou hlavou znepokojeně otáčela do všech stran a snažila se zjistit, jestli doma přeci jenom někdo není. „Uvědomuješ si, že nemáme žádný racionální důvod tady být?“

Ale Olivia jako by svou kamarádku neslyšela. V azurových očích se zablesklo odhodlání a jako zhyponotizovaná kráčela potmělou podlouhlou chodbou. Vládlo tam hrobové ticho, přerušované pouze pravidelným krokem dvou pozvaných, leč nevitáných hostů. Z oken, které dvojice mýjela, probleskovalo načervenalé večerní světlo.

„Liv, nemyslím si, že je to dobrý nápad...“

Pochyby nebyly vyslyšeny. Dívka nedočkavě natáhla ruku ke klíče od vchodu do Samova pokoje. Naposled si v duchu dodala odvahy a tvrdohlavě vstoupila do chlapcova pokoje. Désirée chvíli váhala a rozhlížela se po chodbě, v níž osaměla. I přesto, že její kamarádka byla od ní vzdálená pouhých pár metrů, čelo jí orosil studený pot.

Proboha, do čeho jsem se to pustila? Připadalo jí, jako by divoce bušící srdce mělo každou chvíli vyskočit z hrudi a rozprsknout se ve stříkanci krve po smetanově bílé stěně. Jak děsivá představa! Brunetka se otřásla odporem. Něco jí na tomhle domě strašně vadilo. Necítila se zde příjemně a to jediné, co si přála, bylo odtud co nejdříve vypadnout. Jen kdyby si Olivia trochu pospíšila... Désirée se štitila jít prozkoumávat soukromé věci někoho cizího. Ale mohla tam snad svou nejlepší kamarádku, člověka, jenž jí tak moc pomohl a za každé špatné situace bezmezně podpořil, nechat samotnou?

Podrážděně si povzdechla. „Co tam děláš tak...“

Svou otázku nedopověděla. Dřív, než ji stihla dokončit, atmosféru proťal hrůzou naplněný výkřik. „Krev! Pomoc! Krev! Vražda!“ ozvalo se ihned poté, neméně hlasitě. Zdálo se, že v každém následujícím slově se ozývala ještě větší hysterie než v tom předchozím. O pár vteřin později se vyklopýtala Olivia zpět na chodbu, ve tváři naprosto bledá. Nataženou rukou ukazovala na pokoj. „Krev! Je tam k-krev!“ Blondýnka krok po kroku couvala a třeštila oči na dokořán otevřené dveře.

„Co?“ povytáhla Désirée obočí. Zvědavost ji přemohla a opatrně, jako by se obávala jakési neviditelné příšery, nakoukla dovnitř. Obdélníková komnata s vchodem na boční straně byla ponořena do melancholického příšeří a prozrazovala, že její majitel neoplývá smyslem pro pořádek. Nábytek ze světlého dřeva pokrývala vrstva prachu, postel byla neustlaná, po zemi se válely hromady špinavého oblečení – a nejenom ty. Leželo tam i spousta zmuchlaných papírů, nepovedených náčrtků.

Naproti dveřím stál u vysokého okna stojan s plátnem. K němu vedla pomyslná cestička označená velkými rudými skvrnami. Désirée napadlo, že se jedná pouze o rudou barvu a Olivia jen zbytečně panikařila, ale jakmile se podívala blíže, zjistila, že se opravdu jedná o krev. Žaludek se jí sevřel.

Něco ji však přeci jenom donutilo zůstat. Kudrnatá dívka udělala pár kroků k malířskému plátnu. Vynaložila veškeré úsilí, aby se ničeho nedotkla a aby všechny věci zůstaly v naprosto stejném stavu jako před jejich příchodem, a nahlédla na Samuelův rozpracovaný obraz.

Zalapala po dechu. Dílo zobrazovalo mistrovsky načrtnutou tvář zhruba třicetiletého černovlasého muže na pozadí krvavě rudém – doslova. Désirée si musela přikrýt ústa, aby nezaječela nebo se nepozvracela. Samuel, nebo kdokoliv, kdo obraz maloval, použil pravou krev.

To však nebyla jediná věc, která ji děsila. Detail, který dokonale upoutal její pozornost hned napoprvé, byly dokonale vyobrazené temné, krví podlité oči portrétovaného. Vypadalo to, jako by malba opravdu žila – muž ji propaloval mrtvým, pološilným pohledem. I navzdory tomu nedokázala jen tak odtrhnout zrak.

Že by byl autorem doopravdy Sam? uvažovala. Velmi rychle se dovtípila, že taková možnost nepřichází v úvahu – chlapec, jenž byl neustále peskován za různé chyby, se zkrátka nemohl naučit tak rychle malovat lépe než Da Vinci. Muselo za tím stát něco jiného...

Kdo ví, jak dlouho by tam dívka stála, kdyby ji z toku myšlenek neprobudil Oliviiin hlas.

„Pojd!“ zakňučela. „Je pozdě.“

Askutečně. Když Désirée zdvihla pohled k oknům, uvědomila si, že slunce již téměř zcela zapadlo za obzor. Beze slova přikývla a nechala se plavovláskou táhnout pryč z toho prokletého pokoje. Nechala záhadu záhadou a opustila stavení jednou pro vždy. Dívky odcházely dokonce tak rychle, že přehlédly čtyři temné siluety v koutu chodby, jíž míjely.

Záhada začala být ještě záhadnější ve chvíli, kdy ji a ostatní z umělecké skupiny vyslychali detektivové, zabývající se případem podivného zmizení mladého chlapce. Protože když prohledávali Samuelův dům, nenašli žádnou krev.

Žádný obraz.

Růžovo-bíle pruhovaný aneb

Záhada zasněžené cesty

Čestná zmínka

Pondělí, 15. ledna 1969, Saint-Renan, Francie (Bretaň)

Snaží se zdolat schody rychle, ale musí brát ohled na ženu, která jde před ním. Konečně se dostali do druhého patra vily. Silně se třesoucí žena ukazuje na otevřené dveře na konci chodby. „Běžte tam sám, já nemůžu.“ U policie pracuje teprve pár let a zdaleka si ještě nezvykl na pohledy podobné tomu, který se mu právě otevřel. Uprostřed velkého pokoje plného polic s knihami leží žena asi tak stará jako ta, která jej sem přivedla, tedy okolo padesáti let. V týlu její hlavy zeje hluboká rána.

„Christophe, to snad není pravda!“ „Už to tak bude, Vincente.“ Dva mladí muži v policejních uniformách se obejmou. „To už bude nějaká doba, co jsme se neviděli.“ pronese po chvíli Christophe, který do městečka Saint-Renan přijel před chvílí z policejní stanice v Brestu. „Skoro tři roky, od té doby, co mě v šestašedesátým převeli sem.“ odvětil Vincent, místní policista, který byl před pár hodinami přivolán do vily, kde se odehrála vražda. „Ted' se půjdu podívat do toho pokoje a potom si postupně vyslechnu všechny příbuzné, známé a hlavně tu ženu, která našla mrtvolu. Bude asi vhodné, abys seděl u výslechů se mnou, lidi tě tu znají.“ rozhodne Christophe a vejde do domu. Vincent čeká venku a zamysleně hledí na příjezdovou cestu.

„Sdělte nám, prosím, své jméno, zaměstnání a vztah k zavražděné Chantal Renardové.“ Christophe s Vincentem sedí v malé kanceláři na policejní stanici v Saint-Renan. Naproti sobě usadili rozrušenou dámu. „Jmenuji se Brigitte Boucherová a Chantal jsem chodila pomáhat s domácností. Abyste rozuměli, byly jsme přítelkyně, ale od doby, kdy manželovi snížili plat, jsme měli potíže vyjít s penězi. Chantal mi nabídla, že mi bude platit za uklízení, vaření a podobně. Bylo to od ní velice laskavé.“ „Ano, rozumím. Ted' nám přesně popište, jak jste paní Renardovou našla.“ „Dnes ráno v deset hodin jsem šla jako každý den k Chantal. Vždycky si spolu nejdříve vypijeme šálek čaje, pak uvařím oběd a poklidím. Kolem třetí odpoledne mám hotovo. Tak tedy jsem šla a když jsem stála u branky, všimla jsem si, že na cestě jsou stopy. Víte, jak v noci sněžilo, byly krásně vidět.“ „Kolikero stop jste tam viděla?“

přerušil ji Vincent. „Jen jedny a vedly do domu, tak jsem si říkala, že Chantal má asi návštěvu. Vešla jsem dovnitř, a když jsem nikde Chantal neviděla, myslela jsem, že je ve své pracovně. Šla jsem nahoru a tam-“ paní Boucherová se rozvzlykala. „Děkujeme, to nám stačí. Můžete nám ještě říci, zda Chantal s někým špatně vycházela, vyhrožoval jí někdo, pohádala se s někým?“ „Nikdo jí nevyhrožoval, ale víte, měla takový komplikovaný vztah se svou sestrou. Chantal byla nejstarší, a když rodiče zemřeli, dům připadl jí. Peníze se sice rozdělily rovným dílem, ale Francoise jí to má pořád za zlé. Mají ještě dva mladší bratry, Victora a George, ale ti žijí daleko a moc se s nimi nestýkají. Ale v sobotu přijeli oba, Suzanne, dcera Francoise, se vdávala. Ale nesmíte to mít Francoise za zlé. Chantal žila sama a jako spisovatelka si dobře vydělávala. Jistě by si mohla koupit nějaký byt, ale o tom nechtěla ani slyšet. Ale dokud byli Suzanne s Paulem, to je Francoisin syn, malí, brala je k sobě Chantal na prázdniny.“ „To je velmi zajímavé. Děkujeme, moc jste nám pomohla. Ted' mě ještě napadá, nechybělo v tom pokoji něco?“ „Dobře, že se ptáte, Chantal si vedla takové deníky, kam si každý den psala krátké povídky, nápady, čerpala z toho potom, když psala knihu. Měla je srovnané v policích, dost si potrpěla na pořádek. A právě v jedné polici bylo prázdné místo uprostřed řady, to by tak Chantal nenechala,“ dodala Brigitte. „Dobře, to už je vše. Můžete jít, ale neodjíždějte z města,“ ukončil rozhovor Christophe a rozechvělá Brigitte Boucherová opustila místnost.

„První výslech a hned tolik zajímavých informací. Závistivá sestra, svatba neteře,“ mne si ruce Christophe. „Mě spíš zaujaly ty stopy na příjezdové cestě. Chápeš, že vrah byl pravděpodobně ještě v domě, když tam Boucherová vešla? Ale kudy zmizel? Dal jsi pořádně prohledat okolí domu? Někde musí být další cesta,“ dodal Vincent. „Ano máš pravdu, to se musí prošetřit. Taky jsme nenašli vražednou zbraň, podle doktora nějaký předmět s ostrou hranou. Všiml sis těch sošek na stole v pracovně? Jedna z nich to mohla být, vrah ji možná odnesl.“ dumal Christophe. „Nejspíš vzal i ten deník, ale proč? To mi vrtá hlavou víc,“ dodal Vincent.

„Francoise Martelová, jsem její sestra. - Samozřejmě, že jsem v šoku. - To jo, hádaly

jsme se. K čemu jí, prosím vás, byl takovej hrad, když byla sama? Je pravda, že k ní Paul Suzanne často chodili, když byli malí, žijeme blízko. Úplně milovali, když jim předčítala z těch svejch deníčků. Jako by jí bylo patnáct. - Ne, peníze jsem si od ní nebrala, tak špatně na tom nejsme, manžel pracuje jako právník. - Naposledy jsem ji viděla v sobotu na tý svatbě. Dokonce jsme si povídaly. Ke konci už byli samozřejmě skoro všichni namol a ona zas chtěla předčítat z těch deníčků, tak jsem radši šla na čerstvej vzduch. Victor tam zůstal, povídal si Henrim, jako s manželem, ale George šel ven se mnou. - Kdo na ni mohl mít pífku? Vy si určitě myslíte, že já, ale to jste vedle. Co bych z toho měla, mně by stejně nic neodkázala. To spíš nějaký její odmítnutý nápadník. Ona byla vážně hezká, za mlada. Opravdu netuším, proč se nikdy nevdala. Nakonec to všichni vzdali. Někteří tady doted' žijou a mají už rodiny, třeba Louis Durand nebo Marc Janvier. - Kde jsem byla? To mě podezíráte? - No, dobře. Doma, kde jinde. - Jo, Paul vám to klidně potvrdí, je ted' doma, před nedávnem dostudoval a do práce nastupuje až za pár dní."

„Jmenuji se Suzanne Mar- totiž Foucaltová. Měla jsem svatbu v sobotu, ještě jsem si na to nezvykla. - Byla to moje teta. Ví, že se s matkou neměly zrovna v lásce, ale já s bratrem jsme tam chodili dost často jako malí. Vždycky jsme ji uprosili, aby nám četla z těch svých deníků, někdy tam byly vtipné povídky nebo historky. Proto z jednoho četla i na naší svatbě. Vybrala část, kterou si zapsala zrovna v den matčiny svatby. Byl to nějaký rozhovor dívky s jejím chlapcem, možná se hádali, nevím přesně. Ale tetu to úplně došlo. - Počkejte, myslím, že byl takový růžový s bílými proužky. - Je to opravdu nutné? Ten dům mě děsí, vždyť mi tam zabili tetu. - Tak dobře půjdu se tam s vámi podívat, i když nechápu, proč by měl vrah krást deník. - Vy mě po tom všem ještě podezříváte? Proč bych vraždila svou tetu zrovna dva dny po svatbě? Jsem snad šílená? - Doma s Charlesem, to je můj muž. Vzala jsem si v práci volno, abychom mohli zařizovat náš byt. Jinak pracuji jako stenotypistka u pana Blanca."

„Paul Martel, synovec. - Ano, často, to už vám nejspíš řekla moje sestra. - Vůbec netuším, byla pořádkumilovná, možná trochu moc hrdá a samozřejmě jí někdo mohl závidět úspěchy jejích knih. Ale s nikým se nehádala,

když pomínou matku. - V sobotu na svatbě. Předtím jsem ji neviděl dlouho, studoval jsem v Brestu, tam jsem vídal jedině strýčka George, bydlí tam. Pracuje na nějaké lodi. - Ničeho takového jsem si nevšiml, vypadala uvolněně a večer četla část nějaké povídky. Z takového růžovo-bílého deníku, nepamatuji si, že by zrovna z toho četla někdy předtím, spíš se mu vyhýbala. - Kdo vám to řekl? - Tak to má asi pravdu, kdo jiný než Suzanne by to měl vědět. Jako dítě ji ty deníky fascinovaly. - I soška? Na to se mě neptejte, tyhle nevkusné krámy mě nezajímají. - Doma s matkou."

„Henri Martel. A upozorňuji vás, že na jakékoli nevhodné otázky mám právo neodpovídat. - Moje švagrová. - Velice politováníhodné. - Stýkal jsem se s ní jen na rodinných oslavách. Na té Suzannině svatbě jsem se jí nevěnoval, povídal jsem si spíš s Victorem, bratrem mé ženy. Potom se k nám přidal i Paul. - Ano, četla cosi, upřímně mne to nezajímalo. - V práci, také jsem se odtud musel vrátit na váš telefonát. Pracuji v advokátní kanceláři tady v městě. Můžete si klidně ověřit u vrátného, že jsem dorazil v 10:00 jako obvykle."

Christophe si unaveně podepře hlavu dlaní: „Tak to bychom měli. Vážení bratři Victor a George odjeli včera. Už jsem jim volal. Victor přijede z Chartres večerním vlakem a George je na lodi, takže dorazí až za týden. Každopádně má alibi, včera v deset dopoledne už se houpal na moři.“ „Budeš si předvolávat i ty chlapy, o kterých mluvila Martelová?“ Vincent vypadá o něco méně unavený. „Upřímně si myslím, že Martelová chtěla jen svést podezření na někoho jiného, takže asi ne dokud to nebude nutné.“ „Mám stejný pocit. Proč by se mstili ted', po třiceti letech? Našlo se už něco zajímavého?“ „Zajdu se zeptat Andrého, má to pátrání na starost. - Tak prý ještě jedny stopy vedly k domu zezadu, končily u okna chodby. Šli po těch stopách, ale na chodníku se jim ztratily. Deník a vražednou zbraň hledají dál, ale nemyslím, že budou úspěšní. Stejně to nedává smysl, kterou cestou vrah zmizel? Ty druhé stopy to všechno zamotaly ještě víc.“ „Taky si říkám, Christophe, že je zvláštní, že zmizel zrovna deník, ze kterého četla na svatbě.“ „Počkej, Vincente, co když ho Renardová prostě zapomněla na svatbě? Tak, jedna záhada je z krku. Bohužel zbývá spousta dalších.“ Vincent mlčí, ale jeho tvář prozrazuje

nesouhlas a hluboké zamyšlení.

Rozhovor s bratrem zavražděné, Victorem Martelem, který se odehrál ve večerních hodinách, nepřinesl nic nového. Jakmile Victor odešel, požádal Vincent svého nynějšího nadřízeného Christopha, aby se mohl zítra znovu podívat do vily Chantal Renardové.

Úterý, 16. ledna 1969, tamtéž

S jasným cílem kráčí Vincent Chardin k vile, kde došlo včera ráno k oné tragédii. Obejde dům a zastavuje se pod oknem, ke kterému vedly ty záhadné stopy. „Tohle nebyla snadná cesta.“ pomyslí si a zrakem přeměřuje vzdálenost okna od země. Jistě nebylo snadné prolézt tudy dovnitř a je téměř nemožné otevřít okno z této strany bez poškození skla. Se spokojeným úsměvem se otáčí a vrací se k hlavnímu vchodu. Stejně jako včera zdolává schody a za chvíli stojí v podkrovní pracovně. Tělo padesátileté ženy už tu neleží, ale i kdyby, Vincent by mu pravděpodobně nevěnoval pozornost. Natahuje si rukavice a rozhlíží se po pokoji. Zaujme jej jedna skříň, která kvůli zkosenému stropu nepřiléhá ke zdi. Když přistoupí blíž, vidí, že prostor za ní skýtá dost místa pro člověka. Vidí ale také něco, co jeho pozornost zaujme daleko víc. Ohmataný růžovo-bíle pruhovaný zápisník leží na podlaze za skříní.

„Pomalů přistupoval k dívce, vstoupil pod přístřešek a zůstal stát za ní. Catherine, nebud' hloupá. Všechno se vyřeší.“ „Nic nechápeš, Jeane! Nemůžu si vzít někoho kdo je nesnesitelně arogantní cynik ikdyž se tváří andělsky. Proč jsem si toho nevšimla dřív.“ Možná by pokračovala, ale Jean ji objal a políbil. Náhle z ní vyprchal vztek a objetí se nebránila. „To je všechno?“ zeptal se nevěřícně Christophe. „Zdá se, že ano. V den Francoisiny svatby si zapsala jen tohle,“ přisvědčil Vincent, který právě v kanceláři dočetl úryvek z téměř zázrakem nalezeného deníku. „Vždyť na tom není nic zvláštního, je logické, že si po svatbě sestry zapsala něco takového.“ „Ani bych neřekl, Christophe. Chantal Renardová nebyla moc romantická. Četl jsi od ní něco? Navíc je to psané dost kýčovitě. A má tam dokonce chybu – napsala i když dohromady. To je na spisovatelku trochu triviální.“ „Byla prostě unavená po té svatbě, možná i trochu opilá.“ „Ale co by potom ten deník dělal za skříní,

kdyby ho tam neztratil vrah? Takže něco na tom být musí. A vím, kdo nám to může trochu objasnit.“

„Co zas chcete? - Jak jako mojí svatby? Vážení, to už je skoro pětadvacet let. - Jo důležitý! Tak na to si musím zapálit, když dovolíte. - Tu svatbu jsme uspořádali, jak nejdřív to šlo po konci války, takže v srpnu 45. Nebylo to nic velkého, asi třicet lidí. Vod nás tam byly naši, Chantal, Victor a George a nějaký tetičky, co už jsou dávno pod drnem. Jo, a taky ten Marc Janvier, už jsem vám vo něm říkala. Tehdy se mu Chantal líbila a máti nemohla překousnout, že se Chantal ještě nevdala, tak myslela, že se na tý svatbě dají dohromady. Což se samozřejmě nestalo. Jak přibývalo hodin a upitýho alkoholu, společnost se nám rozdělila. Já jsem hlavně tancovala, někdy s Henrim, ale ten byl potom trochu opilej, tak mu to moc nešlo. Ale byl tam George a nějakí Henriho příbuzní, takže tančit se dalo. Tetičky a rodiče si povídali spolu a pak tam byla taková zvláštní skupinka. V rohu místnosti seděl Henri s Victorem, Marc a Chantal, popíjeli a byli dost veselí. Jedinou Chantal jsem za celou dobu neviděla pít skoro nic. Ale po půlnoci, když s nima seděla asi hodinu, přišla na chvíli za mnou a byla dost namol. Možná ji Marc rozčiloval tolik, že to musela zapít, což je docela dobře možný. Celý to skončilo asi tři hodiny po půlnoci. Stačí vám to takhle? - Taky doufám, že už nic potřebovat nebudete.“

„Cos tímhle sledoval, to upřímně nechápu, já jsem z toho jelen,“ obrací se na Vincenta udivený Christophe potom, co vyšli z domu Martelových. „Nejsem si úplně jistý, ale myslím, že to, co jsme právě slyšeli, může být užitečné. Potřebuju ted' trochu času.“ „Jak chceš, Vincente, ale já snad zkusím sehnat ty dva chlapy, o kterých mluvila Martelová, protože už vážně nevím jak dál.“

Po těchto událostech se Vincent zavřel ve své kanceláři. O dvě hodiny později vyrazil ven a s hodinkami v ruce pochodoval po celém městě. Poté se vrátil na policejní stanici a několik minut telefonoval. Následně našel svého nadřízeného Christopha a požádal jej, zda by mu mohl na chvíli věnovat pozornost.

„Co se děje, Vincente?“ ptá se nic nechápající Christophe, když se oba usadí ve Vincentově kanceláři. „Možná mi nebudeš věřit, ale myslím, že vím, jak se to celé stalo.“ „To nemyslíš vážně. Jak bys to mohl dokázat,

vždyť pořád skoro nic nevíme!“ „Naopak, Christophe, víme toho docela dost. Víme přesně, kdy se vražda odehrála, díky svědectví paní Boucherové a víme, jakým předmětem byla pravděpodobně spáchána. Jakkoli je to smutné nebo ironické, klíčem k této vraždě jsou svatby, začátky společné cesty dvou lidí životem. Když už jsme u cesty, tak ta zasněžená příjezdová cesta mi taky velice pomohla. Těmi svatbami myslím samozřejmě svatbu Suzanne Foucaltové a svatbu její matky Francoise.

Hned od začátku mi bylo jasné, i když tys se mnou nesouhlasil, že ten růžovo-bílý zápisník je hlavním rysem případu. On obě svatby propojuje a on taky zmizel po vraždě Chantal Renardové. Nebo spíš měl zmizet, ale vrah jej naštěstí ztratil. Jak víme, na sobotní svatbě nikdo, snad až na nevěstu, nevěnoval pozornost Chantalinu čtení. Ale ona si při čtení na něco vzpomněla. Na něco, co sice na dlouhou dobu vytěsnila z paměti, ale teď ji to úplně rozhodilo. Kdepak dojatá, jak si myslela Suzanne, Chantal vůbec nebyla romanticky založená. To mají se sestríčkou společné. I proto mi ten úryvek tolik vrtal hlavou. Proč jej napsala tak zvláště? Určitě v něm musel být ukryt nějaký pocit z Francoisiny svatby. Nebo možná něco mnohem konkrétnějšího. Někaké slovo, které Chantal vyděsilo natolik, že se nehorázně opila. Nikomu to nikdy neřekla a do svého deníku jej rafinovaně ukryla. Možná i díky opilosti časem na celou událost zapomněla, ale na svatbě její neteře při čtení zápisu z deníku se jí vzpomínky vrátily.

Ted' už nemohla mlčet a rozhodla se promluvit si o tom s osobou, od níž to klíčové slovo slyšela. Nebylo možné soukromě hovořit uprostřed tolika lidí, proto si dohodli schůzku na pondělní dopoledne. Vrah pravděpodobně vůbec nešel do vily s vražednými úmysly. Jakmile mu ale Chantal řekla, co ví, vyděsil se, popadl sošku z jejího stolu a udeřil ji do hlavy. Pak sebral kompromitující deník a chtěl zmizet. Jenže v tom uslyšel přicházet Brigitte Boucherovou. Nezbylo mu než se schovat za skříň a doufat, že Brigitte do pokoje nevstoupí. Nespletl se. Jakmile ta žena uviděla mrtvé tělo, běžela pro policii. Vrah měl teď jedinou možnost utéct. Ale kudy? Na hlavní cestě by jej mohl někdo vidět, a tak vylezl z okna v přízemí na druhou stranu. Aby nás trochu zmátl, šel až k chodníku pozadu, takže stopy vypadaly, jako by směřovaly k domu

Ted' však přichází hlavní otázka. Kdo je vrah? Odpověď je ukrytá v tom zápisu v deníku : Nemůžu si vzít někoho, kdo je nesnesitelně arogantní cynik ikdyž se tváří andělsky. Ta věta nebyla jen špatně formulovaná, měla jiný význam: Nemůžu si vzít někoho, kdo je Nesnesitelně Arogantní Cynik Ikdyž Se Tváří Andělsky. Nemůžu si vzít někoho, kdo je nacista. Trochu kostrbaté, ale význam je jasný. Koho si ten den brala Chantalina sestra, která netušila vůbec nic? Kdo si úplně opilý povídal s Chantal? Henri Martel. Samozřejmě s nimi seděli i další dva, ale i ti toho vypili tolik, že jejich smysly nebyli zrovna nejbystřejší. Ale Chantal nepila a moc dobře vnímala. Henri se pravděpodobně nějak prořekl, že za války spolupracoval s nacisty a sdílel jejich myšlenku. Vědomí, že si její sestra vzala někoho takového, donutilo Chantal opít se. Ale pořád ji to hryzalo. Co měla dělat? Říct to někomu bez důkazů a riskovat úplné zničení rodinných vztahů? To se neodvážila, a tak to pouze skryla do deníku a snažila se zapomenout. Což se jí dařilo až do toho osudného předčítání.

Vražedné zbraně se Henri patrně zbavil cestou do práce, kde si opatřil alibi. Přišel pozdě, v 10:00 byl ještě za skříní a cesta od domu Chantal Renardové do budovy, kde pracuje, trvá rychlou chůzí 20 minut, jak jsem si ověřil. Vrátného nejspíš podplatil s výmluvou, že se někde zdržel a nechtěl by, aby se to dozvěděli jeho nadřízení. Že mu deník vypadl z kapsy, to zjistil až pozdě. Už se pro něj nemohl vrátit a navíc si myslel, že policie z něj nic nezjistí. V tom se ale, ke své smůle zmýlil.“

V místnosti je úplné ticho. Najednou se Christophe zvedne a jde pryč, Vincent za ním. Cestou s sebou vezmou dva další strážníky a míří najisto k budově, v níž Henri Martel pracuje. Vrátný pod pohrůžkou z obvinění ze spolupráce na vraždě potvrdí Vincentovu teorii. O pár minut později už Henri Martel opouští budovu v poutech. Kariérní postup odměřeného právníka skončil nadobro. Vincentova cesta k povýšení naopak právě začíná.

Berenika Lepková

Parazit

Zprvu sleduje zpovzdálí,
i tak však tvou mysl zakalí.

A nejen trochu,
můj drahý hochu,
on si tě podmaní.

Svou nevinností,
bezmeznou upřímností,

láskou.

Ten nádherný
myšlenkový parazit.
Jak dlouho jej zabere

porazit?
překonat?
polapit?
polepit?
zařadit?

Než ztratí smysl a dožije?

Drama
- velikosti Romea a Julie –
a přece se ptám
- má vůbec smysl?

Pokud ho lze opomenout,
pokud jsme schopni zapomenout
- kde leží jeho podstata?

Odpověz!
A věz, že ví,
že ti to nikdy nikdo nepoví.

Agáta Prošková

Záhada vědomí

Představa a fantazie,
v uších, očích stále bije,
dotýká se poznatku,
vnímá existenci stvoření,
sen zobrazen ve spánku
je vnitřní i vnější vědomí.

Vytvoření obraz žije,
tempem dobíjí baterie,
přivádí domů
žije pro radost,
lásku, pravdu ctí.

Je vesmír na zemi,
mozek, lovec mýtů,
od jádra k tajemství
vnímá cestu,
luští záhadná dějství.

Dlouhá cesta k existenci zdroje,
kde neznámá cesta vědy je,
kam vedou oči člověka,
k orientaci v úhlu a bodu,
jádro, co na objev čeká
se světlem se pojí od začátku zrodu.

Zoologická záhada

Byl krásný zimní den v obří zoo, klece byly ze své hutné části pokryty sněhem a stejně tak byly nepravidelně pokryty i výběhy místních zvířat. Zvláště výběhy medvědů, tam se nacházelo nejvíce sněhu, neboť jen malá část tohoto výběhu se nacházela pod střechou.

„To je hrozný,“ zlobil se medvěd Josef, „v tomhle výběhu se to vážně nedá vydržet. Jídla nám tady dávají poskromnu, není tady žádná zábava a skoro žádní návštěvníci se na nás nekoukají.“

„To je přece jasné,“ vysvětlil mu medvěd Ivan, „nedávají nám moc jídla, abychom nebyli moc aktivní neboli agresivní, zábavu tady žádnou nemáme, aby nám srazili co nejvíc sebevědomí a moc lidí k nám nechodí, protože lidé se raději podívají na medvědy v cirkuse, kde předvádějí nějaké kaskadérské kousky.“

„No jo, to dává smysl. Nemůžeme s tím ale něco udělat?“

„Možná...“ Medvěd Ivan zvednul svoji tlapu a zamyslel se. „Slyšel jsem o jednom našem soukmenovci. Je to grizzly Max. Dali ho do výběhu s námi, jenže on se rozhodl utéct.“

„Utekl ze zoo?“

„Ale ne. Utekl pouze do jiného výběhu.“

„Cože?“ divil se dál Josef. „A do jakého?“

„Do lvího.“

„Co proboha dělá ve lvím výběhu?“

„Náhodou, podle toho, co jsem slyšel od ostatních zvířat, nemá se tam vůbec špatně. Dostává tam spoustu jídla, a zábavy je tam také habaděj.“

„A to lvům nevadí, že se musí dělat o své jídlo s medvědem?“

„Ale kdeže. Není jediný, kdo tam je na černo. Skrývají se tam také pandy a spousta dalších zvířat. Lvi mají tolik jídla, že to ani nezkonzumují. Zato my... je to tady horší než v Somálské vesnici.“

„Pravda. Co teda navrhuješ?“

„Navrhuju přesunout se k lvům.“

„Blázníš?“ Josef zvedl své medvědí tlapy do vzduchu. „Vždyť nás náš starej nepustí.“

„Toho se ptát nebudem.“

„Nás výběh ale přes noc hlídají jeho podruhové. A nedivím se tomu. Určitě bude naštvaný, když dva jeho kolegové přeběhnou k lvům.“

„To už bude jeho problém, že jo?“

„No dobrá, ale jak to chceš udělat?“

„Snadno. Každý měsíc je přece shromáždění všech zvířat z celé zoo za příležitosti oslavy dne zvířat.“

„To je pravda.“

„Uděláme to samé, co udělal grizzly Max. Vmísíme se při oslavě mezi lvy, a jakmile oslava skončí, budeme už hezky schovaní ve lvím výběhu.“

„Co když to ale nevyjde?“

„Neboj se! Vyjde to. Mám to už promyšlené.“ Medvěd Josef si ukázal tlapou na svoji chytrou hlavičku.

Ivan se jen lehce ušklíbl a krátce na to se oba odebrali ke spánku. Pár týdnů na to měl přijít onen velký den úniku. Místo něho se však stala jiná podivná věc. Do zoo najednou z ničeho nic přestali chodit návštěvníci. Všem zvířatům to přišlo divné, až děsivé. Co se s těma lidma stalo? Cožpak je už všechna za zvířata omrzela? Snad medvědi už byli nudní, ale že by je také omrzeli lvi a tygři? To přece nemohlo být možné.

„Tohle bude nejspíš jen nějaký dočasný výpadek,“ pomyslel si medvěd Ivan, „jako v to krátké období přes zimu, kdy svítí všude kolem ta barevná světýlka a skoro nikdo k nám do zoo také nechodí.“

„To je fakt,“ uznal medvěd Josef, „nejspíš si lidé teď přes jaro vymysleli zase nějaký svátek, a tak nemají na nás zvířata čas.“ Pak se ale na chvíli zarazil. „Co když ale začali všichni ti lidé chodit do nějaké jiné zoo? Někam, kde mají hezčí zvířata a k nám už nikdy chodit nebudou.“

„To snad ne, to by nám přece neudělali, nebo jo?“

Byly to ovšem stále jenom spekulace. Drtivá většina zvířat si řekla, že tohle období bez návštěvníků za chvíli přejde, jenže ono stále ne a ne. Do zoo žádní návštěvníci nepřišli celý měsíc. Tohle začínalo být divné už i předsedovi všech zvířat Ivu Adamovi. Kvůli této enormní krizi svolal v noci všechna zvířata na shromaždiště uprostřed zoo.

„Vážení kolegové,“ započal svůj proslov, „ted' už je nad slunce jasné, že do města žádný cirkus nepřišel. Žádný cirkus by nebyl na jednom místě tak dlouho. Pozornost návštěvníků muselo tím pádem upoutat něco jiného. Buď se nachází ve městě nová zoo, anebo nějaká jiná forma zábavy, která nám vzala úplně všechny naše návštěvníky.“

„A není to spíš kvůli tomu, že je zoo zavřená?“ ozval se z publika zvířat vůdce všech medvědů Vladimír.

„Ano, máš pravdu, zoo je uzavřená. My se právě snažíme zjistit důvod.“

„To je jasné,“ řekl sebevědomě medvěd Vladimír, „zoo někdo prodal a chce tady z tohoto udělat nákupní centrum nebo tak něco.“

„To je blbost!“ odbyl ho lev. „Kdyby to tady chtěli zbourat, už dávno by nás odtud vyhodili a neudržovali by si nás tady. Podle mě to bude něco úplně jiného.“

„Jenže co?“

Tu samou otázku si kladlo každé zvíře v zoo. Proč už k nim nikdo nechodí? Co se stalo? Je snad zoo zrušená? Pokud ano, tak proč jsou zvířata stále zásobena jídlem od pracovníků zoo? Jaký to mělo smysl? Medvědí bratři Ivan s Josefem se rozhodli, že na tu záhadu za každou cenu přijdou.

„Ted', když už nemáme potřeba emigrovat do lvího výběhu, mohli bychom aspoň nějak zjistit, co se s těmi lidmi stalo,“ navrhnul medvěd Josef.

„Jenže, když na to nepřišli ani lvi, myslím si, že my dva také moc velkou nadějí nemáme,“ pronesl pesimisticky medvěd Ivan.

S takovou melancholickou náladou se prošli až na druhý konec zoo. Došli takřka až k hlavní bráně. Z dálky spatřili obří nápis, na kterém stálo: „Z důvodu epidemiologických opatření a nařízení vlády je tato zoo dočasně uzavřená.“

Ztracený klíč

V Tiché ulici na dlažbě zapomenut ležel
ve slunečních pAprscích trochu zarezlý klíč,
bloumal Jsem tiše;
co odE myká... snad jiné světy skrývá,
jest mi **záhadou** nekonečnou,
tajeMná žena s vůní růže, jarního vánku
šla kolem, uSmála se tisícem hvězd,
tu poznal jsem, že ví víc než, kdy jsem poznaT
směl,
a temné noci za dVeřmi dubovými
si tajemství svlékla
a konečně jsem pochopil co odemyká...

Záhada

Kdyby láska měla nohy,
ta má by šla za ní kamkoli.
Následuje ji přes prahy,
hory, řeky, po poli.

Já jsem ten pravý, vím to,
mám vše, co si může přát.
Je mi jí vlastně hrozně líto,
že mě ona nemá ráda, tak,
jak já ji mám rád.

Zapadlo Slunce, vyšel Měsíc,
já sedím, myslím na ni.
Snad vzpomene si někdy víc,
na mě, na ty krásné dni,

kdy drželi jsme se za ruku,
já ji hladil po ramenech,
odhodila svou paruku,
srdce měla jak v plamenech.

Byla svobodná, volná, bez starostí,
smála se a tančila do noci.
Proč skončilo náhle tohle štěstí?
Teď už nám není, jak pomoci.

Mám všechno –
IQ, peníze, dobré srdce.
Proto je mi to záhada,
proč všechno skončilo tak prudce,
jak to začalo,
proč změnila se Ladě nálada,

moje světlo ve tmě,
moje všechno, víc než zlato,
chci se jí dotknout letmě
a ona prchá ode mě za to.

Je to záhada, proč Lada,
zamilovala se okamžitě,
do majitele značky Prada
a teď se chová odtažitě.

Co jsem udělal špatně?
Že jsem najednou sám a sám,
nevzpomínám si ani matně,
že bych udělal něco, co nemám.

Musím ji nechat jít,
ať je šťastná, moje Lada,

však chci odpověď mít.
Je to velká záhada.

Proč mě nechce...

Záhady mají mnoho příčin. Může se jednat o otázku způsobenou lidskou chybou nebo nepozorností. V tom se často podobá situaci, kdy člověka zaráží jeho nevědomost a nedostatek informací. Něco jiného je, když lidé vyžadují nějakou hádanku, po jejím vyřešení se cítí o něco silnější. A lidská láska – to je jedna velká záhada. Ta nemá žádné správné odpovědi a nedá se nijak ovlivnit.

Ale přesto tu s námi záhady vždycky byly, jsou a budou. A při každém vyřešení nám poskytnou úlevu. Budou nás nadále provázet životem a měnit nudu v zaujetí.

Poděkujme jim.

Alexandra Hamplová

Záhada radioaktivního přívěsku

Kvák byl kachna. Přesněji řečeno kachně. Ale nikoli z této planety. Byl sice ve stejném vesmíru, ale v jiné galaxii a z planety jménem Kvákačka. Kachny jsou tam už od vylíhnutí pětikrát chytřejší než člověk. Planetu Zemi znají taky, ale nelétají tam často. I když (nebo protože) jsou velké 1 milimetr, hrozí jim tam spousta nebezpečí.

Kvák si zrovna na Modrou planetu vyletěl. Kachna máma ho pustila samotného. Měl namířeno na jedno šrotiště, protože ho bavilo vozit se na drapáku. Přistání si ale špatně vyměřil a prorazil díru v kontejneru na radioaktivní odpad.

Vše bylo tak radioaktivní, že ovzduší mělo rudou barvu a chuť po plutoniu. Bylo tam světlo jako v žárovce, protože kontejner byl plný radonu. Kváka však zaujalo něco jiného. Dírou, kterou prorazil, vnikl do smrtících plynů paprsek přirozeného světla a ozářil blýskavý náhrdelník v Kvákově velikosti. „Třpytítko!“ zvolal Kvák a skočil po přívěsku. Řetízek tam nechal. Hodil ho do své teleportační rakety a odstartoval.

Doma ukázal svůj úlovek. Kachna máma si chvíli tu věčičku prohlížela. Z jedné strany byl vyrytý znak radioaktivity. Z druhé ozubené kolo. Kachna máma si ho vzala na rozbor. Nemohla však zjistit jeho složení. Prostě to nešlo. „Tenhle rozbor zvládne už jen počítač kachnoškala,“ usoudila.

Kachnoškalové jsou zlá kachní monstra, která se snaží kachny všemožnými způsoby zlikvidovat nebo sežrat. Žije na planetě Dangerworld a vlastní nejvýkonnější počítač ve všech třech vesmírech. No a na cestu do Dangerworldu se právě chystal vydat Kvák. Stačilo mu pouze kliknout na displej teleportu a byl na planetě kachnoškalů.

Tamější obyvatelé jsou velcí 1 centimetr, tedy desetkrát více než kachny z Kvákačky!!! Zkuste si třeba představit, jaký obr by to byl oproti vám, kdyby byl 10x vyšší. Kvák chvíli zmateně pobíhal než vešel do místnosti s počítačem. Ani ho nestačil zapnout a natáhl se k němu obrovské křídlo kachnoškala. Vyrval mu přívěsek a zařval: „Tohle hledám několik století. Ty jsi mi to přinesl, tak tě nechám jít.“

Pak se mu rudé, šikmé oči zúžily a vyšťekl:
„Kde je kolečko?!“ „N-n-nevím.“ zakoktal se
Kvák a rychle se teleportoval zpět.

Kachna máma se zděsila: „Takže to byl Přívěsek radiace! Když se kolečka zasadí do vyrytého znaku, Kvákačka vybuchne! Musíme ho najít dřív než kachnoškal a roztavit ho!“ S těmi slovy nasedli do rakety ke kontejneru. V půlce cesty je kachnoškal začal pronásledovat.

V kontejneru začala kachní rodinka hledat řetízek s kolečkem. Konečně! Byl tam, kde Kvák našel i přívěsek. Kachna máma si všimla odhozeného dynamitu. Zapálila ho a vyletěli ven. V tu chvíli uvnitř přistál kachnoškal. Po výbuchu se kontejner i odpad rozsypaly na prach, který vítr rozfoukal po okolí a odhalil začouzeného, nadávajícího kachnoškala.

Doma si kachňy daly večeri. Kvák se zeptal: „Kachno mámo, z čeho byl teda složený ten přívěsek?“ „Kváku, to je záhada a záhadou už zůstane.“

Antonín Doležal

To jsem z toho jelen

Čestná zmínka

Škrrr, bum, bum, kch,kch, kch. A vlak stojí. Už potřetí na padesáti kilometrech.

Vycházím na chodbu, otvírám okno.

„A zas trčíme v polích,“ pronese krajně otráveně kdosi za mými zády.

Nechce se mi nadávat, neotáčím se. Měl bych být také naštvaný, ale nejsem. Co mě teď právě může rozházet?! Asi nic.

Od vedlejšího okna odbíhá asi tak desetiletý chlapec ohlásit mamce pohoršlivým tónem: „Tam na mostě je nápis Dubček. S třema vykřičníkama. Proč to nesmazali?“

„Nestíhají,“ soudí mamka.

„To naše soudružka učitelka říkala, že Dubček...“

„Školu nechme školou. Ted' jsme ve vlaku,“ utne mamka v zárodku rozhovor na politické téma a nabídne synovi limonádu a sušenky. Zabrало to.

Na jednotvárné lány zelenožlutého obilí tiše padá soumrak. Klid krajiny souzní s klidem v mé duši. Doma, asi dvacet kilometrů odtud, vzduch zřejmě jiskří napětím. Taťka, mamka, Helena čekají. Na mě čekají. Kdykoli Lord zašteká, přiskočí někdo z nich k oknu.

Až otevřu branku a Lord mi položí tlapy na ramena, sklopím hlavu, budu ho hladit a budu dělat, že nevidím trojici v otevřených dveřích.

„Tak co? Máš to?“ ozve se ze dveří taťkův přísný hlas.

Chvilí napjatého ticha prodloužím, jak to jen půjde.

„Zas blbá otázka, že?“ mamka to zřejmě nezvládne.

„Blbá otázka?! Tentokrát blbej ty sám, že?“

Sestřička Helenka dovede být milá!

Zařvu jak lev: „Tentokrát to mám! A dokonce za dvě!“

„Některé zkoušky jsou lehké,“ usoudí Helenka.

Mamka nebude muset o biskupském chlebičku, který přinese na stůl, tvrdit, že jej upekla „ne pro Jirku za tu zkoušku, kterou měl udělat, ale neudělal, ale pro všechny, ať si osladíme jednou za čas život“. Dnes řekne přímo: „Já to tušila, že tu zkoušku tentokrát uděláš. Pekla jsem to speciálně pro tebe.“

„A šampaňský nebude, když to tentokrát opravdu udělal a nevytlítl?“ zeptá se Hela.

„Může být. Zvlášť když to má za dvě. Dones flašku,“ usměje se taťka.

Rozjíždíme se? Je to tak. Fajn!!! Za necelou hodinku bude tahle vyfantazírovaná scénka zahrána naživo. Nóó, s případnými nepatrnými změnami.

A tohle už jsou světla našeho malinkého nádražíčka! Ramenatý výpravčí. Jasně, je to Mirek.

Čvách! Kaluž jak Balaton!

„Jo, jo, Juro, při vyskakování z vlaku čumím pod nohy, a ne po krásných slečnách,“ cení Mirek své skvělé zuby.

„Po krásných slečnách, jo...“

„Koukej, koukej! Zrovna tam jedna vystupuje. Je trochu, jak se říká, při těle, ale to zas tolik nevadí, zvlášť když je to vůdčí osobnost normalizace u nás, ne?“

„A jéjej. Vrána.“

„Jakápak Vrána, slečna Havránková, ne?“

„Jakápak slečna Havránková?! Soudružka Havránková! V těch normalizačních čistkách si připadá jak ryba ve vodě. A sakra! Prošla až k silnici. Už ji nepředběhnu...“

„Můžeš se s ní bavit celé dva kilometry. To se dovíš věcí!“

„Pch. Starej se radši o ten vlak tady. Zahvízdej, nech ho odjet. Toho zpoždění už bylo dost.“

„A just ne. Až za tři minuty to budu moct udělat. A pak jdu makat. Ty to budeš mít lepší. Přejí příjemnou zábavu s Vránou.“

„Nadběhnu jí zkratkou přes kopec.“

„Na kopci je tma.“

„Posvítí mně měsíc. Mizím.“

„Zmiz.“

A jéjej! Ze stromů kape, pěšina na úpatí kopce je blátivá. No nic, budu to brát jako úlitbu bohům za to, že se nemusím půl hodiny bavit s představitelkou normalizace v naší vesnici. Jupííí! Mezi mraky už vykukuje měsíc! Až půjdu po vrcholové holé části kopce, tam už snad tolik hnusného blatiska nebude.

Poslední stromy. Fajn. Jsem ve volném prostoru. Ještě ten měsíc by mohl vykuknout... Ale! Co to...Vyjí psi. Hodně psů. Snad všichni psi z domků pod kopcem. Proč? Jo, říká se, že většinou vyjí na měsíc. A ten se za okamžik ukáže celý. Velkém mračno ustupuje...! Lord vyje, ale jenom krátce a jenom výjimečně. A co

je tohle? Divný zvuk. Uhú u, uhú u, uhú u? Asi sova. No, není to tu zrovna příjemné. Natáhnu krok, ať přejdu vrcholek. Tam už uvidím světla vesnice. Tamhle se rysuje proti obloze rozcestník. Co, co... Jako bych tam zahlédl nějaký pohyb. Je to postava? Je.

Výborně, měsíci, posviť mi na ni! Pramen dlouhých vlasů přepadává před kapuci, kterou má na hlavě. Žena. Vysoká. Ruce a nohy jak hůlky. Proč má kapuci na hlavě, když neprší? Jakási stříbřitá zář kolem ní...Asi si svítí baterkou. Co se to tak blýská nad její hlavou? Snad ne deštník! Velká kapuce a ještě deštník, když neprší...Hází to stříbrné odlesky... Měsíčku, počkej, nezáležej! No, to je...Proboha! Kosa!

Vždyť to je smrt! Smrt s kosou!

Pryč odtud! Ale...Vždyť nejde ke mně. Nejde proti mně! Chvála Bohu! Vidím ji z profilu

A nevidím!

Co to má znamenat?! Už tam není! Měsíc teď přece svítí naplno!

Bud' sešla na pěšinu vpravo pod vrcholek- ale to by musely být fofry- nebo zmizela jako duch. Smrt je asi duch, ne?! .

A já tu stojím jak tvrdé Y! Ticho. Psi... Psi už nevyjí, jen jeden se ještě jakoby z velké dálky ozývá. Sova nehouká. Je ticho. Zlověstné? Ne, spíš jako by si příroda kolem vydechla po předchozím napětí. Ach jo, zase jsem si potvrdil, co jsem už o sobě věděl z dřívějšíka: Něco mě překvapí – a ztuhnu. Většina lidí bere v takové situaci nohy na ramena nebo něco dělá.

Co teď? Vrátit se zpátky? Přes to bláto? Ted' už asi ne. „Představení“ přece skončilo.

Jsem chlap, jdu dál.

Logika! Ta mi pomáhá vyznat se v nepřehledných situacích.

Logicky vzato to vypadá takto: Jestli mi to zjevení mělo sdělit něco v souvislosti se smrtí, tak to sdělilo tím, že se to objevilo přede mnou ...a tečka. Myslím, že můžu klidně pokračovat po pěšině dál. Klidně? Nóó, aspoň se o to budu snažit. Rozeberu si situaci, než udělám nějaký ukvapený závěr.

Zásadní otázka: Byla ta záhadná bytost hmotná, nebo nehmotná?

1/ Jestliže hmotná, pak jsou tu nějaká pro a proti::

- Touhle dobou se seče kosami / louky, zahrady, meze, v sadech atp./ Někdo šel s kosou.

- Neseče se až do tmy. Ledaže by se ten sekáč po práci stavil v hospodě pod kopcem na pivo. Ale...to byla nejspíš žena. Že by žena vysedávala v hospodě? Chůze té bytosti přece byla lehká, pružná! A ty vlasy...Byla to žena. Určitě.

- Proč ta kapuce na hlavě, když už docela dlouho neprší?neprší?

- U rozcestníku bud' „fofrem“ dolů, nebo.../ Už nic. To by musela pokračovat bud' proti mně, nebo se obrátit zády ke mně a vrátit se. A já jsem ji přece viděl z profilu! /

Závěr? Nóó´...

2/ A jestli nehmotná, zde jsou také určitá „pro“ a „proti:

- Nic nadpřirozeného jsem ještě nikdy neviděl. Asi pro to nejsem disponovaný.

- Počínající schizofrenie? Pokud vím, nikdo z prarodičů ji neměl, v rodině ani

Měla ji jeho babička, měl ji jeho otec. / Začíná prý depresi. Já ale deprese nemám, dokonce ani z normalizace. V příbuzenstvu ji nikdo nemá. Od Zdeňka vím, že se tam nějak uplatňuje genetika./

- Někdo z jiné dimenze / před třemi lety zemřelý dědeček? / mne chce na něco v souvislosti se smrtí upozornit, varovat či co...O tom by mi mohl něco bližšího říct farář. Jenže: Probíhá normalizace, je přípustný jen vědecký světový názor, a tak návštěva na faře by mi mohla zkomplikovat život, Vrána má zřejmě donašeče všude.

A taťka a mamka? Ti v téhle oblasti taky tápají. Ti by tak leda začali mít obavy o mé duševní zdraví.

- Než se „to“ objevilo, začali výt psi, houkala sova. Ach jo, Erbenova Svatební košile! Psi přece občas vyjí „volání divočiny“?/. Když začne jeden, druzí se připojí. A to houkání? Sovy houkají, jsou to noční ptáci, s příchodem tmy začínají být aktivní, a to je vše.

Závěr? Nóóó...

Jiná možnost? Co tak třeba zrakový klam?

Vždyť jsem od „toho“ stál ne dál než dvacet metrů. Pohybovalo se to.

Měsíc svítil, a co jsem viděl na vršku holého kopce, viděl jsem zřetelně.

Ne, zrakový klam to nebyl.

- A co halucinace?

Ty se, pokud to znám z filmů, vyskytují ve stavech krajního vyčerpání, před smrtí...

Taky při užívání určitých léků a drog.

Vyloučeno.

Tak. Ted' jsem si to logicky rozebral, a stejně si s tím nevím rady. Nejpravděpodobnější je to upozornění na smrt. Symbolické upozornění. Na smrt koho? Někoho z blízkých? V tom není logika. Kdyby měl – nedej Bůh – někdo zemřít, stejně bych s tím nic nenadělal. Proč bych se měl trápit předem?!

Mám snad zemřít já? V tomhle bohužel logika je. Mám se připravit. Kdoví, možná bude dnešek nebo zítřek mým posledním dnem na této zemi. Co bych měl dělat? Zavřít se ve svém pokoji a hodnotit svůj dosavadní život? Poděkovat Bohu za své blízké? Probrat žebříček hodnot? To by už stejně nepomohlo. Připravit se na jinou dimenzi... Tak to bych měl opravdu zajít - vrána nevrána - za farářem. Brát do ruky své nejoblíbenější knihy? Zalistovat si v každé... Ani tohle by už k ničemu nebylo.

To jsem z toho jelen!!!

Co to? Slyším nějaké hlasy. Od silnice. Rozjařená mládež se někam přesunuje. Štěkají psi. Ale nevyjím! Měl bych pustit tenhle zvláštní zážitek z hlavy nejradši už teď. Stejně nic dalšího nevymyslím. Budoucnost ukáže, co to mělo znamenat.

Kopec mám za sebou! Mám dojem, že už slyším štěkat Lorda.

„Lor – de, Lor – de, Lor – dí – ku,“ šeptám.

Myslím, že reaguje. Chvilka soustředění: Musím svým drahým přesvědčivě sdělit výsledek zkoušky. Nikdo na mně nesmí poznat, že se mnou něco před necelou půlhodinkou zatřásl. Scénku už jsem si připravil ve vlaku.

„Lorde!“

Směs štěkotu a radostného kňučení.

Všichni tři na prahu.

Tatka: „Ty chlape jeden, tys to zas neudělal!“

Mamka: „Jirko?!“

Helena: „Zas blbá otázka, že? Takové jsou tam u vás myslím skoro všechny.“

Řvu: „Udělal! A dokonce za dvě!“

Helena: „Tak co ses tvářil, jako by ti ulítly včely?!“

Tatka: „Fakt? Udělal?“

Mamka: „Jirko!“

Nemám herecké nadání. Nevládl jsem to.

„Už tě vyhlížíme skoro hodinu. Zpoždění vlaku, že? A co že seš tak urousanej? Tys šel zkratkou,“ všímá si mamka, když nese na stůl roládu.

„Původně jsem chtěl jít po silnici, ale když z vlaku vystoupila Vrána...“

„Ojojoj,“ konečně mě chápe i milá sestřička, „já bych, abych se jí vyhnula, prošla třeba i místama, kde straší.“

„Na kopci straší?“ zajímám se živě.

„Ne. To jsem myslela obecně.“

„Odpoledne se tu stavili tví kámoši, Pavel a Zdenda. Jestli prý půjdeš na zábavu do hospody Pod kopcem. Jestli jo, sraz je v obvyklou dobu na obvyklém místě,“ hlásí mi tatka.

„Zítra... na zábavu... pod kopcem?“ koktám.

„Tobě fakt ulítly ty včely. Vždyť tam přece chodíte. A teď, když se už nemusíš učit, tak běž, ne?“ přeje mi povyrazení po tom „šrocení“ na zkoušku Helena.

„Jo, jdu.“

V kuchyni voní bílá káva a čerstvé rohlíky. Hela připravuje snídani. Ještě nedořeknu „brýtro“, už na mne spouští zhurta: „Brášine, co to bylo za detektivku v té televizi? Krvák, že? No, koukals na to skoro do půlnoci, pokud vím.“

To tedy koukal. Chtěl jsem před spaním překrýt obraz té postavy s kosou, který se mi vnucoval, něčím jiným.

„Krvák? Neřekl bych. Normální detektivka, dokonce bez mrtvol.“

„Tak to muselo být aspoň pořádně napínavý, když jsi z toho pak křičel ze spaní.“

„Fakt? A co jsem křičel?“

„Probrala jsem se a slyšela, že křičíš. Přes tu přepážku s květináči ti nebylo rozumět.“

Asi přece jenom risknu tu návštěvu u faráře. S tím včerejším „zjevením“, či co to vlastně bylo, se musím nějak vyrovnat, jinak si koleduji o permanentní noční můry.

To je divné. Farář – a přiklání se spíš k tomu sekáči, který se zapomněl v hospodě u těch piv. A protože už jednou docela dost sprchlo, a on zatím v hospodě uschl, půjčil si od někoho pláštěnku a vydal se domů. A že měl kapuci na hlavě, když nepršelo? No, po pár pivech se to může stát. A ty dlouhé vlasy? Asi zrakový klam.

Před hospodou nazývanou Pod kopcem, oficiálně označenou jen jako Pohostinství, postává několik hloučků bavící se mládeže ze tří blízkých vesnic. Je příjemný podvečer.

Hudebníci se trochu opozdili.

„Budeš střídat holky, nebo zas protančíš večer jenom s Liduškou?“ ptá se Zdenda.

„S Liduškou.“

A už ji vidím! Dlouhé mírně zvlněné kaštanové vlasy. Helena říkala, že dlouhé vlasy už nejsou v módě, teď prý letí tupý střih na krátkých vlasech. Nechala se ostříhat. Lidušce ale ty louné tak sluší! Až s ní budu tančit, tak jí ty krásné vlasy pochválím, aby ji nenapadlo podlehnout diktátu módy též. Ale... Jak to, že je dnes jenom v tričku a kalhotách s vyboulenými koleny?! Tančit chodívala zatím vždycky v šatech!

Zaregistrovala mě. Zdravíme se kývnutím hlavy. Jde ke mně?

„Dobrou zábavu, Jirko.“

„Co je? Ty odcházíš?“

„Tančit nebudu. Přišla jsem jenom za spolužačkami, na něco jsem se jich potřebovala zeptat.“

„Proč nechceš tančit?“

„Necítím se na to. Mám zvýšenou teplotu a škrábe mě v krku. Včera jsem kosila trávu támhle za kopcem u tety na zahradě a zmokla jsem při tom. Ale jak! Nebyla na mně ani nitka suchá. Sice jsem se u tety usušila, ale než jsem se zahřála, to trvalo! A pak jsme si povídaly. Ještě že máme my i teta telefon. Teta mě přemlouvala, ať u ní přespím, ale rozhodla jsem se jít domů kvůli nějaké práci. A tak jsem šla už za tmy přes kopec. Tou dobou už bylo docela chladno. No, nachladila jsem se.“

Asociace!

„Můžu to upřesnit?“ vyhrknu překotně.

Asi jsem vykřikl. Zarazila se. Přikývla, nebo ne? To je jedno.

S úsměvem líčím: „Chvílemi svítil měsíc, chvílemi ne. Když jsi přecházela vrcholek kopce, zrovna svítil. Nesla sis kosu. Asi proto, že jsi na ni zvyklá a dobře se ti s ní seče. Mělas na sobě pláštěnku, protože co kdyby ještě znovu pršelo. Pláštěnka byla poněkud větší, protože tetina. Jenom nevím, proč jsi měla na hlavě kapuci, když nepršelo.“

„A pršelo. Pršelo ze stromů, když jsem procházela tou zalesněnou částí. Dlouhé vlasy se pak dlouho suší. Jak tohle všechno víš? Tys mě viděl?“ kouká na mě překvapeně.

Přikyvuji.

„Jestli chceš tedy nutně domů, doprovodím tě a cestou ti vylíčím všechno: kde jsem tě viděl, jak jsem tě viděl a jak jsi mě

vydělala.“

„Vydělala?“

No, trochu. Jestli se to vůbec tak dá říct.

Jsem přece chlap, ne?!

Obdivný pohled. Úsměv. Krásný úsměv!!!

Rozkošná chuť

Čestná zmínka

Mladá žena s přísně sepnutými vlasy opovržlivě hleděla přes dřevěnou desku plnou hlubokých rýh. Nábytek v hostinci nebyl špinavý ani rozbitý, nicméně všechen se jevil značně opotřebený, když cestujete na poslední křižovatku před divočinou, je potřeba počítat s nižší úrovní služeb.

Na druhé straně stolu si urostlý muž právě překlápěl do krku miskou, jejíž obsah ženu tak odpuzoval. Kolem úst mu stékaly slabé proudy tekutiny, občas doplněné kašovitymi kousky.

„Jak to můžeš pít Atberte?“ lehce odvrátila zrak.

Kolohnát šťastně polkl, odložil nádobu a otřel si holá ústa plná slasti do košile. „Jíst Finipo,“ obdařil ji lahodným úsměvem, „tohle pivo se jí. Vařené jako na počátku, hezky z chlebových placek.“ Na jeho spolustolovnici bylo vidět, že otázka nebyla motivována touhou po vysvětlení. „Vydří dlouho nezkažené,“ pokračoval i tak, „skvělé na výpravy nebo vojenská tažení do míst kde nebude pitná voda. Navíc, pro mě osobně se jedná o nejlahodnější jak pokrm, tak nápoj, i když přiznávám –“

„Ano já vím,“ ostře mu skočila do řeči, „dlouhá bojovná výprava, vypěstoval sis na tom závislost...“ zašklebila se na zbytky v misce. „Slavné vítězství nad horskými bandity ohrožujícími skřetí obchodní stezky, bla, bla, bla. Stále opakovaný příběh, který dost ztrácí na lesku, když tě člověk vidí nasávat,“ což nebyl přesný popis konzumace chlebového piva, „v poslední krčmě na okraji království, zbaveného všech zásluh i postavení,“ což byl zcela přesný popis závěru Atberteho kariéry.

„Uživím se stejně dobře jako lovec,“ vesele mrkl.

„Pouze jako lovec ve službách výběrčí daní,“ prudce se naklonila přes desku. Nesmlouvavě upravené vlasy se ani nepohnuly. „Mých službách,“ zavrčela a znovu se opřela o stěnu. „Nikdy nepochopím, jak se do tebe mohla Dinipa zahledět.“

Mužům úsměv potemněl. „Tvoje starší sestra mi chybí,“ dodal těžce, jako by stále nevěřil, že ji unesli.

„Mně taky.“
Chvíli mlčeli.

„Jaká je šance oba najít?“

Těžko dlouhodobě sledovat čaroděje bez použití magických schopností, jen zázrakem je dokázali vystopovat až sem, povzdychla si Finipa v duchu. „Pokud jsou skutečně někde v těchto končinách a neodvedl ji až do samotné divočiny... no budeme zatím rádi, že se mé zaměstnání a naše pátrání dají vést podobnou cestou a tak máme prostředky a nějaká šance zůstává.“

Dál ani jeden nepromluvil. Když si Atbert chystal poručit další miskou, rozletěly se dveře hostince a na podlahu dopadla vychrtlá postava. Dobře oděný muž u blízkého stolu si ji zkoumavě prohlédl, pak se usmál, chrstl do sebe již několikátý pohár vína, objednal si další a pokynul svému osobnímu strážci s tváří plnou jizev, aby novému návštěvníkovi pomohl na nohy a dovedl ho k pultu. Sám by se nezvedl, dýchal stejně ztěžka jako chudák na podlaze, jen obličej trošku méně zpocený a nos mu zářil opileckou červení.

„Zase suchá obchodní cesta Dalirobe?“ zeptal se hostinský, když se vrátil po vyřízení objednávky dalšího vína. „Šetřils, co se dalo? Hlavně na zásobách pro sebe?“ Nový host měl tvář pokrytou mnoha čerstvými puchýři, hrbil se na vysoké židli a sípavě nasával vzduch přes popraskané rty. S buchnutím se před ním objevil plný korbel, až chmelové pivo vyšplácho na pult.

„Aaagh,“ vzdychl kupec a roztřesenou rukou pozvedl nádobu k ústům. Pil, dokud ji celou nevyprázdnil. Ihned dostal další a než stihl vyprázdnit i tu, šenkýř se vracel s naloženým talířem.

„Mám hlad,“ vysoukal ze sebe.

„Protože si lakomec,“ komentoval muž za pultem, zatímco začal servírovat. „Ale vždy platíš dobře, proto mám takový strach, že tě to tvoje škudlení na cestách připraví o život,“ naklonil hlavu v zamyšlení, „a mě o zákazníka.“

Dalirob se zmohl akorát na neurčitý povzdech, načež s obtížemi vytáhl měšec a pohodil jej před sebe. Ihned se lačně pustil do jídla a již po několika soustech jakoby zázračně ožil.

„Vypadáš hrozně,“ hostinský s úsměvem odebral několik mincí, „cos dělal?“ dobře si ubožáka prohlédl. „Ty máš odřené ruce a za nehty hlínu? Živíš se ještě i prací a ne jen obchodem?“ Podivil se, ale ne tolik, jako když

si něčeho všiml, v jeho propocených vlasech. „To jsou třísky?“ vytáhl docela velký kousek opracovaného dřeva.

„Obchoduji s leccím,“ odpověděl, aniž by zvedl pohled od jídla.

„A proč je máš na hlavě a ne jako dřevo ve voze.“

Kupec vložil do úst další bohaté sousto. „Přepadli mě.“ Štědře jej zapil.

„Cože?“ zarazil se hostinský nad jeho klidem.

Finipa vše slyšela, rychle se zorientovala a vyskočila ze židle. „Cože?“ úlevu v hlase nedokázala úplně potlačit. Konečně záminka, kterou může svým pánům ospravedlnit, proč odcestovala kontrolovat berně až na okraj království.

Kupec jejím směrem ani nenatočil hlavu. Finipa si upravila plášť, aby nebylo vidět oblečení pod ním. „Připrav se, Atberte,“ nepohla ústy více, než bylo nezbytně nutné. Nedal nijak znát, že ji slyšel.

Šenkýř ušetřil královské výběrčí počáteční práci, jelikož než stačila dojít k pultu, už sám dorážel otázkami na Daliroba. K dalším slovům jej ovšem nepřiměl. Ostatně, i kdyby se podařilo, byl by zřejmě problém kupci rozumět, jelikož se cpal stejně kruté jako se husy krmí šíškami. Finipa se opřela o pult vedle Daliroba, v dostatečné vzdálenosti, mimo dosah odlétávajících částí pokrmů.

„Ještě!“ vykřikl kupec hladově.

Hostinský se zatvářil podezřívavě.

„Normálně si v rámci nákladů na cesty sotva dáš –“, jakmile však kupec zcela převrhl svůj měšec a na desce vyrostl kopeček mincí, otočil se a zmizel v kuchyni.

„Vás přepadli?“ zkusila vlídně. Jedinou odpovědí jí však bylo mlaskání a vylizování talířů i misek. Ani kousky spadlé na táč nebyly vynechány. Vytáhla listinu a rozvinula jí před kupce.

„Od správce královské pokladnice,“ nasměřovala ukazováček k pečeti vedle své podobizny. „Povíte mi, co se vám stalo a kontrola možná nebude tak zevrubná.“

Dalirob po očku mrkl na dokument a dál upřeně hleděl do zadních částí šenku, kde konečně spatřil majitele podniku, jak se vrací z kuchyně s několika chody. Jakmile byl dost blízko, okamžitě mu vyrval táč z rukou. „Sláva! Umírám hlady“ zavrčel a pustil se znovu do jídla.

Finipa lehce vzdychla a zřetelně si upravila lokny za uši, ačkoliv to nebylo vůbec potřeba a ona to dobře věděla. „Kolik už spořádal?“ zeptala se muže za pultem.

Šenkýř letmo přelétl listinu, kterou se příliš nesnažila schovat a zaraženě se usmál. „Oběd pro tři dospělé muže.“

„Přestaň se cpát jako vepř,“ štekla, ale vzápětí se dokázala uklidnit. „Na přepadeného jsi nějak moc v klidu. Obchodník byl okraden a nechce pomoci, zdá se mi –“

„Mám jídlo, to stačí,“ vyhrkl plnou pusou. Jen úkosem si všiml velkého chlapa, který si přisedl z druhé strany, a i když si objednal něco vlastního, raději se natočil a odsunul od něj svůj podnos.

„A navíc koukám, že o zlato tě nepřipravili,“ pohodila hlavou v hraném zamyšlení, „zvláštní.“

„Vem si ho, hlavně mě nech najíst,“ vyprskl podrážděně a zaneřádl pult. Hostinského to ani nepobouřilo, zaraženě totiž přemýšlel, jestli slyšel dobře. Stejně tak Finipa. Obr na sousední židli si jich nevšímal a překlápěl do sebe obsah misky.

„Tak tohle už je hodně divné... povíš mi... všechno,“ odstoupila trochu stranou. „Atberte.“

Vedle sedící muž se hbitě postavil, uchopil kupce za vlasy a udeřil mu obličejem do zpola snědených pokrmů. Nejvíce se rozlétla ovesná kaše a zasáhla zástěru nic netušícího hostinského. Tohle už jej pobouřilo.

„Sáakra,“ seškrábl hranou ruky kaši a otřel ji o táč. „Máš to zapotřebí, Dalirobe?“ Jenomže kupec neodpověděl, jednak měl obličej ponořen v ovsu vařeném s mlékem a navíc zjevně pokračoval v konzumaci i ve stísněných podmínkách.

Krčmou se proneslo několik nevraživých hlasů. Finipa si sundala plášť a odhalila berní oděv.

„Běžná finanční kontrola,“ zahlásila přes celou, téměř prázdnou místnost a zamávala svou listinou. „Stav obchodů a odvody koruně ráda zkontroluji u kohokoliv z vás, nějakí dobrovolníci?“

Jak předpokládala, žádný další odpor se nekonal a tak obrátila svou pozornost zpět ke kupci, který nyní zněl poněkud přidušeně, nicméně stále vydával mlaskavé zvuky a pusa se mu obratně pohybovala. Pokynula Atbertovi a ten ho vytáhl ze sevření ovesné kaše.

„Co se doopravdy stalo?“ bouchla pěstí do pultu.

„Nevím,“ vykuckal Dalirob, ale hned si do chřtánu cpal celé vepřové jelito, i když měl vlasy bolestně natažené v Atbertově ruce. Obrovský lovec mu znovu bouchl hlavou o desku a hned ji zase zvedl k Finipě. Kupec si do pusy setřel na obličej rozmazaný jelítkový prejt dobarvený vlastní krví a pokračoval ve žvýkání.

Bernice vztekla odstrčila tác a chtěla Atbertovi říct, ať se nedrží tak zkrátka, jenže když viděla jak se Dalirob nešťastně sápe po shozených zbytcích a strká si do pusy každý drobeček co je mu v dosahu, dostala nápad.

„Chytni mu ruce,“ nařídila svému pomocníkovi, pak otočila kupcovu židli přímo naproti sobě. „Řekni mi, co potřebuji vědět a pak...“ pokynula hlavou směrem ke kuchyni, „se budeš moci futrovat bez omezení, dokud ti nedojdou peníze,“ pokusila se znovu o vlídný tón. Hostinský se pousmál při pohledu na stále ještě docela strmou kupičku mincí.

Kupec zoufale polkl, opocení se začal třást, až připomínal konzumenta nezralých makovic v době, kdy rostlina stále ještě kvete a zásoby z předchozí sklizně již došly.

„Ne-, nemůžu si vzpomenout,“ chvěl se stále víc. Finipa se natáhla pro jedno zapadlé jelítko, odřízla uzlík a část obsahu vymáčkla do Dalirobových dychtivých úst.

„Zkus, je jich tu ještě spousta,“ položila napůl prázdné střívko stranou.

„Já, já,“ začal trochu uklidněný kupec i když celou dobu sledoval pohyb jelita, které nespustil z očí, ani když odpovídal. „Vracel jsem se podél severní cesty, dobrý obchod, jezdím do chladných končin často,“ znovu se začal trochu třást. „Ale tentokrát jsem vydělal víc, než obvykle a ještě výhodně pořídil...“ pokusil se naklonit k pultu. „Emm, hhh...“ žadonil, dokud mu Finipa nedala vycucnout zbytek. Každý kousek polykal s rozkoší.

„Pokračuj k věci.“

„Kodrcám si, když se mi začala motat hlava, asi z toho přišerného vedra. Sotva, jsem stihl zastavit koně a pak jsem musel usnout. Probral jsem se a můj vůz byl převržený a poničený, zboží rozházené všude.“ Ucítíl, jak obrovo sevření povolilo, prudce přitiskl obličej k dřevěné desce a začal z rýh vylízávat drobečky a další zbytky.

„Chci toho tolik Atberte?“ zavrčela.

Kupce se mezitím násilím vrátil do původní pozice. „Jen tak si prospal přepadení? Pokud k němu vůbec došlo.“

„Běžte se podívat, všechno tam zůstalo, já běžel sem, hlad, takový hrozný hlad mě přepadl.“

„Docela podivné, něco zřejmě schází,“ ukázala hostinskému, aby jí podal mísu s kaší a přisunula ji pod kupce. Atbert ho však nyní držel neoblomně.

„Prosím, to je všechno,“ cukal se a škubal.

„Určitě jsi něco zapomněl,“ nabrala si plnou lžící, bohatě ji polila medem a mlsně strčila do pusy. „Och, och, dobrotá,.. no teda, ... emmm.“ Dalirobovi vyvstaly na čele velké krupěje potu, zrudl a chvěl se.

„Já, já.. už nevím,“ začal vzlykat a ke kapičkám potu stékajícím po tvářích se přidaly slzy. Z hostů tou dobou už zbýval jen dobře oděný muž se svým bijcem, kteří na něj hleděli ve směsici překvapení a znechucení.

„Na to abych ti uvěřila, stále něco schází...“ vychutnala si další lžící. Kupec sebou začal nekontrolovatelně škubat, všechny pokusy o vykroucení, však zhatily velké paže.

„Ááá, já už nevím...“ plakal, řval a trhal sebou. Náhle vytřeštil oči. „Eee, ta babka?“

„Babka?“

„Potkal jsem nějakou shrbenou stařenu. Prosím, jííííí.“

„Co dál?“

„Ágghh,“ vyjekl, jak mu lovec přitáhl vlasy více k zádům. „Málem mi skočila pod kola. Říkala, že mi prodá ledovou vodu, abych se ochladil, že... že, vypadám na úžeh.“

„Ledovou? V létě? Když nikde v okolí nejsou hory, natož horská bystřina?“ Finipa si hlasitě odfrkla. „Napil ses?“

„Anoo! Ale sotva jsem si loknul, babka hned zmizla.“

„Osvěžilo?“

„Joo“ zakuckal se. „Jen chutnala nějak trpce,“ třásl se čím dál víc.

„Výborně, tak ses rozpovídal na blbostech a teď mi konečně řekni všechno k tomu přepadení.“

Kupec zachrchlal. „Kde to jsem?“ z pusy mu vyubublaly husté sliny, „kdo jsem?“ Oči obrátil v sloup a spadl ze židle na zem.

Atbert zvedl bezvládné tělo zpátky a opřel o pult. „Omdlel.“

„Co se tu děje?“ přemítala Finipa.

„Zajedeme se podívat, co je na všem pravdy,“ pronesla k Atbertovi, „najdeme jeho vůz.“ Pak otočila hlavu k hostinskému, „nesmí odsud odejít, máte právo jej zadržovat, je podezřelý ze lži výběřčímu daní.“

Sotva udělali několik kroků od pultu, vchodové dveře se pomalu otevřeli. Spalující sluneční paprsky zastiňovala zahalená postava v mírném předklonu, opírající se o křivou hůl.

„Tak. Vy nevychovaná zvířata,“ zaskřípala stařeckým hlasem. „Ožralové, hýřilové, já vám dám rušití mého klidu ve zdejších lesích.“ Osoba pozvedla hlavu a odhalila výrazné pytle pod zarudlýma očima. Nenávist byla patrná nejen z hlasu, ale i z křečovitého výrazu.

„Uklidni se babko,“ škytl dobře oděný host s velkým pijáckým nosem a půlkou klobásy v ruce. Žena ve dveřích se nepatrně usmála.

„Oj, jdu právě zavčas, hledím, jak můj pomocníček již pěkně pochrupává. Odhadla jsem začátek přeměny naprosto přesně,“ pozvedla volnou ruku směrem k pultu. „Hejou, vychyrtlíku hejou, vstaň a bud' loutkou mou.“

„Kdo jste?“ vyhrkla Finipa zaraženě.

„Ach, původní obyvatelka. Několik desítek let, jsem zde žila o samotě. Když chamtivci postavili cestu, ještě se to dalo vydržet, spousta objektů k pokusům, ale co zde stojí tahle knajpa, nemine klidná noc. A já chci v noci poslouchat cvrčky, ropuchy a spát.“ Kupec za pultem se mezitím ztuhle narovnal a postavil čelem ke vchodu. Tvář měl prostou jakéhokoliv výrazu.

„Oj holenku, vezmi si kušičku co má hostinský pod pultem, však nejdříve jeho nás zbav jako prvního,“ jak dořekla, lehce mávla zápěstím. Kupec se hbitě odrazil přes desku a strhl sebou zaraženého muže v zástěře, ozvalo se tlumené křupnutí a pak šátrání. Atbert tasil meč a vydal se k pultu.

„Postarej se o ní,“ nařídil host dojídající klobásu a jeho ochránce vykročil vpřed s nožem v ruce.

„Bacha,“ křikl lovec. Bijec zaslechl tětívu, načež mu hrudníkem vykoukla špička šípů. Zmateně na ni pohlédl, otočil se a upadl na zem čelem ke svému chleboďárce, který zůstal zaraženě sedět s otevřenou plnou pusou.

„He, ať ti nezaskočí, ožralo,“ vybafla stařena a sevřela pěst. Pijan překvapeně polkl a začal se dusit, vyskočil ze židle a zoufale

rozvracel nábytek kolem sebe. Finipa vykročila za ním.

„Ej, radši stůj holčičko,“ křikla. Piják mezitím upadl na kolena, stále se držíc za krk a vyluzující chrčivé pokusy o nádech.

„To vy jste tedy přepadla a zničila jeho vůz,“ trhla hlavou ke kupci se samostřílem.

„Cha, přepadla! Možná nachomýtlá, abych dala ubohému pocestnému napít.“

„Ale nejenom vody.“

„Aj, jistě, jistě. Přeci si nebudu sama špinit ruce s těma křiklounama tadyhle. Navíc, už nejsem nejmladší, jenom kouzlo, abych tohohle dusivce přiměla špatně polknout, mě dost vyčerpalo. Ale ten vůz si zničil sám.“

„Cože?“

Škubání ustalo, stejně tak pokusy se nadechnout.

„Och, první fází otravy mým vlastním lektvarem s obsahem vlkodlačích slin je nekontrolovatelná zuřivost. Pak se vrátí normální rozum, tedy s jistou ztrátou paměti, aby si nakažený dokázal obstarat dostatek potravy na tělesnou přeměnu. Spoustu potravy. Nakonec začne transformace ve zrůdu. Něco mezi člověkem a vlkodlakem, ale poslušnou.“

„To jsou dost nebezpečné účinky pro takovou neduživou babku co se sotva vleče,“ uchechtla se Finipa.

„Tss,“ stařena se zamračila. „Nejsem hloupá holčičko. Než je otrávený připraven poslouchati rozkazů, dají se účinky lektvaru zrušit způsobením jakékoliv dostatečně silné rozkoše, čímž si tělo, řekla bych, vytvoří jakýsi vlastní lektvar, který účinky jedu vyruší. Mám proto u sebe prachovou kuličku se samičími feromony. Stačilo, abych jí po něm hodila a už by nepředstavoval nebezpečí. Naneštěstí pro tebe, už je nyní nepoužitelná. A neboj se, že by mojí zrůdičku dokázal tvůj přítel zabít, má reflexy rychlejší než jakýkoliv člověk.“

„Chápu,“ povzdechla si Finipa a založila si paže, přičemž jednu ruku částečně vsunula pod oděv. „Co s námi bude?“

„Oba zemřete,“ zaskřípala.

„Atbeee,“ křikla výběřčí daní a vysoký lovec se ihned napřáhl k jedinému zdrcujícímu seku. Příliš se ale rozmáchl a kupec takové příležitosti okamžitě využil k výpadu. Než však stihl bodnout, Finipa dokončila otočku, vytáhla vrhací čepel uloženou v koženém pouzdře připnutém na hrudníku a vrhla ji

proti hrdlu nestvůry. Minula krční jamku, ale zasáhla krkavici. Do místnosti vystříkl proud krve, následovaný chrčivým vzdychem a bývalý kupec spadl na podlahu, jejíž prkna se právě barvila do světle červené.

„Smůla babčo,“ usmála se Finipa.
„Oj, ale pro tebe mládátko, tvůj přítel,“ ukázala na Atberta, „má poněkud potřísněný obličej, jedová složka se samozřejmě přenáší také krví a vstřebá se i přes oční sliznici. Takhle z něj sice bude spíše vlkodlak než moje loutka, ale poslouží.“ Úšklebek opětovala.

Finipa sledovala jak lovec hledí na svojí třesoucí se ruku. „Atberte,“ vydechla pomalu. Kolohnátovo zorničky se roztáhly, vycenil zuby a vrhl se po své nadřizené. Vrčel kolem sebe jako šílenec a stále se přibližoval. Byl už příliš blízko, než aby Finipa mohla použít další čepel. Přimáčkli ji k pultu a chytil pod krkem.

„Nechceš tohle?“ zasmála se baba držíc v ruce práškovou kuličku.

Rozkoš! Vzpomněla si Finipa. Ohlédla se, jak jen ji to sevření hrdla dovolilo. Byla tam! Miska se zbytkem chlebového piva, které Atbert nedopil, vlastně nedojedl, než začali výsledch.

Cítila palčivé tepání v hlavě, které se stále zhoršovalo. Lovcova ruka na jejím krku nepovolovala, ústa měl zuřivě rozevřená. Finipa za dusivého chrčení sáhla po misce a obsah vrhla Atbertovi do obličej. Udeřila jej k tomu zespoda do čelisti a jakmile skousl chlebové pivečko, které si našlo cestu do jeho pusy, překvapeně ji pustil. Zavrával a sesunul se do blízké židle.

Královská výběrčí dání si opřela ruce o kolena a vydýchávala. Pak si promasírovala krk a upřela pohled do vyděšených očí stařeny. Vytáhla z kapsy další vrhací čepel, přešla k ní, podkopla jí hůl a srazila na kolena.

Babice ucítila na krku studený kov a zavřela oči. Nic se však nedělo.

„Co bude teď?“
„Jsi čarodějnice. Teď nám pomůžeš někoho najít.“

Mizení čarodějů

V roce 2020 žila malá čarodějka Jackie. Její černá hůlka jí pomáhala mýt nádobí, uklízet si pokoj, zametat schody a spoustu dalších věcí. Žila na Kíríku (planetě z jiné galaxie). 14letá čarodějka Jackie si četla pondělní noviny. Byl první den jarních prázdnin a Jackie v novinách viděla:

Mizení

Všichni kouzelníci začali mizet! Někdo je krade! Tohle se stalo před tisíci lety. Nějaká příšera... Obluda... Jedna kniha o tom, jak to bylo před tisíci lety existuje! Ale jen jedna... Jde tím zachránit tisíce kouzelníků.

John Big

Jackie vzala hůlku, namířila s ní na podlahu a pomyslela si: Zameť. Umyj.

Koště začalo samo mýt a zametat podlahu. Pak šla Jackie ven. Co šla! Běžela. V mžiku byla u svého kamaráda doma.

„Ahoj Time. Četls noviny?“ začala Jackie.

„Ne,“ řekl Tim, Jackie mu okamžitě podstrčila noviny a Tim si je přečetl.

„A co s tím máme dělat?“ zeptal se Tim.

„Jde tím zachránit tisíce kouzelníků,“ zopakovala Jackie.

„A ty máš v plánu je zachránit,“ hádal Tim.

„A co jiného bychom měli dělat? Trčet doma a čekat?“

„Znám tě dobře, Jackie, a tak vím, že chceš plán.“

„Jasně. Zítra ve tři s plánem.“

Tim a Jackie se rozešli a běželi domů. U Jackie: Jackie přiběhla domů a podívala se. Košťata a hadry měly odpracováno. Takže si jen sedla na pohovku. Hned se rozletěly dveře dokořán a dovnitř vběhli Jackieni rodiče.

„Tak jsme doma,“ začal její otec.

„Vidím,“ řekla Jackie, aniž by odvrátila oči od novin.

„A můžu celé prázdniny s Timem stanovat? Prosím!“ žadonila Jackie.

„Tak dobrá,“ odsouhlasili rodiče.

U Tima: Tim byl v lese, kde vytvářel plán. Už devátý papír roztrhal. Hlasitě vzdychl, až najednou spatřil pod hromadou listů něco černého. Doběhl tam a rychle to sebral. Byla to kniha. Byl tam nápis: 1020

Tim knihu otevřel na první straně. Teprve

pak mu to došlo. Je to o mizení čarodějů! Na plány se vykašlal. Běžel domů.

To bude Jackie stačit, pomyslel si.

Další den se Jackie a Tim sešli.

„Tak co?“ zeptala se Jackie.

„Koukej,“ řekl Tim a ukázal Jackie knihu.

„Tak takováto obluda to dělá,“ řekla Jackie.

Obluda na obrázku byla kulička s nohama a rukama. Byla zelená. Vmžiku Jackie napadlo, že i vědí kde to je, takže jen se tam vypravit. Oba se rozhodli, že půjdou hned. Podle mapy to nebylo daleko. Když došli k jeskyni, kde příšera bydlí, tak zjistili, že nemají plán.

„Obluda je uvnitř,“ řekl Tim.

„Tak bychom se tam měli podívat,“ napadlo Jackie.

„To jo, ale jak?“

„Musíme se plazit.“

Doplazili se tam a zjistili, že to není pouhá koule, ale má různé hrby. Na obrázku vypadala pro zasmání, ale takto vypadala spíš strašidelně. Oba odešli.

„Já ho zaměstnám a ty zachrániš čaroděje,“ řekla Jackie.

Jackie chtěla tu příšeru zničit, ale to chtěl i Tim.

„Ne, opačně,“ zadrmlol potichu Tim.

Ale potichu. Každý počítal se svou verzí a oba tam vešli najednou. Příšera se otočila. Nastal boj. Všichni zmizeli očarování čarodějové šli po Jackie a Timovi. Čarodějové se nemohli rozhodnout na koho mají jít. Jackie se podařilo schovat, takže se všichni zaměřili na Tima.

Jackie se plazila, ale viděla jí příšera. Vzala palici a honila jí. Příšera nebyla moc rychlá, tak jí Jackie dobře utekla. Pak viděla díru. Skočila do ní, ale zjistila, že tam příšera má horu očarováných čarodějů! Napadlo jí kouzlo. Nedělalo nic. Druhé. A to se povedlo! Čarodějové bojovali s ní a s Timem. Tim a Jackie vzali palice a bojovali s příšerou. Naštěstí Tim na chvíli zaměstnal příšeru a Jackie jí praštila palicí. Příšera se skácela a oba příšeru zbili tak, že slíbila, že to dělat nebude.

Od té doby byli Jackie a Tim slavní a šťastní. Měli se dobře a užívali si toho, že umí kouzlit. A příšera? Ta zůstala v jeskyni a do smrti trucovala.

Jana Pexová

Jiří Fejk

Čí byl ten hlas

Nedávno mne navštívil čert. Tedy - pan Čert. Nejprve se zdvořile ohlásil telefonem a svatosvatě se zapřisáhl, že mě nehodlá oloupit, znásilnit ani zabít, ba ani nebude požadovat úpis mé duše. Že si chce jen pohovořit o současném dění a své situaci, z níž je velmi nešťastný. I v stručném telefonickém rozhovoru prozrazoval vysokou intelektuální vyspělost. Neměla jsem důvod mu nedůvěřovat, neboť i čert na úrovni má svou čest a umí držet slovo a peklo ctí pevné zákony jako stará dobrá sicilská mafie.

Pan Čert se tedy dostavil v elegantním společenském oděvu s kyticí rudých růží v ruce jako pravý džentlmen. Byl velmi sympatický. Pozvala jsem jej dál a nabídla mu šálek čaje a kousek dortu.

„Jsem nesmírně potěšen, že jste mne bez obav přijala. Bloudím světem již mnoho let a dosud jsem nenašel jediného přítele či alespoň kamaráda,“ řekl a dojatě i trochu mlsně pohlížel na mne a na dort. Doufala jsem, že nedojde k záměně. Křivdila jsem mu.

„Vystudoval jsem práva, ekonomii, filosofii, sociologii a politologii, dokonce i dějiny umění,“ pokračoval pan Čert, „a čím víc toho vím a vidím, tím jsem zoufalejší a mám krutější deprese. Doktor Faust chtěl dokonce z podobných důvodů spáchat sebevraždu. Potřebuji nutně pomoc odborného psychologa!“ A truchlivě se odmlčel.

Řekla jsem mu, že odborný psycholog sice nejsem, ale radím, aby se jel zotavit do některého daňového ráje, kde bude v bezpečí před anděly i úřady, navíc v místech oplývajících přírodními krásami a teplým podnebím.

„Před anděly strach nemám,“ namítl, „mám strach z lidí. Když jsem opustil svůj domov a přišel na Zemi, zjistil jsem, že peklo je tady a všechno je jinak, než jsem si představoval. A budu zde muset zůstat až do skonání světa.“

„To už nebude dlouho trvat,“ snažila jsem se ho uklidnit. „Podle nejruznějších prognóz, věsteb a konspiračních teorií se konec světa velmi rychle blíží.“

„Zaplať pánbůh,“ pravil pan Čert s úlevou a náboženskou tolerancí, která u tak

vzdělaného tvora nepřekvapovala.

„A proč jste vlastně opustil svůj rodný Hádes?“ zeptala jsem se s účastí a přátelskou zvědavostí. Charakter pana Čerta mne začal zajímat a přitahovat.

Tvář mého hosta se oživila: „Chtěl jsem prosadit jisté reformy podle vzoru vyspělých společností moderní doby a humanitních ideálů, o nichž jsem četl,“ odvětil s vizionářským pohledem do neurčita. „Přál jsem si, aby i v mé domovině zavládlo alespoň částečně dobro, vzdělanost, sociální spravedlnost a lepší hospodaření. To se však nelíbilo pekelnému knížeti, který je velice konzervativní a lpí na starých strukturách. Navíc má pouze základní vzdělání a trpí fobiemi.“

„To je skutečná tragédie pro vedení státu,“ podotkla jsem nikoli ironicky.

„Ano. Byl jsem z pekla vyhoštěn, vyobcován, exkomunikován, a jsem teď psanec, kacír, disident, bezdomovec a nezaměstnaný.“

„Tak dopadlo už mnoho reformátorů, učenců a světců, dokonce ještě hůře, jak jistě víte,“ pokývala jsem soucitně hlavou. Bylo mi jej upřímně líto.

„Ovšem. Jak strašná ironie osudu! I toho mého! Jsem čert, přes to vše stále jen čert!“ zvolal pan Čert zoufale, chytil se za hlavu a usedavě se rozplakal.

„Ale vůbec ne!“ zajásala jsem. „Vy už přece dávno nejste čert! Je úžasné, jak jste se dokázal tak šlechetně a statečně polidštit. Miluji rebely, svobodné duchy a individuality. Konečně mám toho pravého přítele a vy dobrou přítelkyni. Konečně mě nikdo nebude podvádět, okrádat, rozčilovat a deprimovat vraždami, ekonomickými krizemi, statistikami, devalvacemi, stupidními reklamami a jinými výdobytky současného pozemského podsvětí. Vyhodím televizi a budeme se spolu věnovat duchovnímu růstu. Jako ve starém Řecku.“

Obličej pana Čerta se rozzářil mystickým světlem a oddaností, jakou jsem dosud ve tváři žádného stvoření neviděla. „Vzala byste si mne?“ zašeptal nesměle. „Mohl bych vám nabídnout svoji ruku a duši? To by mě spasilo.“

„Tak to tedy nééééé!“ zaburácel náhle odněkud hromový hlas. „Žádná spása se konat nebude! Čert patří v konečném důsledku k peklu, a já ho tam dostanu, i kdybych měl na to obětovat svou historickou identitu!“

Nastala chvíle strašidelného ticha. Pak se pan Čert poslušně zvedl ze židle, políbil mi na

na rozloučenou ruku a vyšel sklesle ze dveří. Na schodech zmizel. Vypařil se jako po výbuchu atomové bomby. Nezůstal po něm ani onen pověstný stín, vypálený do kamene, jenž by mi připomínal jeho památku a dobré srdce. Ale čím byl ten hlas? ČÍ?

dorovnal první tác, vrátil se pro druhý obrovský hliníkový talíř. Když začal brát lahůdky z něj, ucítil zvláštní nasládlou vůni. Očividně u toho udělal jakýsi výraz, jelikož si toho všimla teta Patty a zamířila k němu.

„Ty jsou speciální. Jsou pro strejdu,“ řekla. Také mu sdělila proč jsou tak jedinečné. Koupila speciální koření na městském trhu. Jeden sympatický obchodník prodával sáčky s kořením, o který nikdy neslyšela. Vybrala si jedno, které znělo velice zajímavě, a taky dala na doporučení obchodníka.

„Říkal, že pokud bych chtěla něco speciálního, měla bych si vzít tohle,“ řekla a ukázala mu z poloviny prázdný pytlíček s nápisem „Exotické pokušení“.

„Zajímavý,“ pomyslel si, a možná to i řekl, jelikož teta Patty opět odešla komandovat své zbylé dva vojáky. Přestože chlebičky vypadaly moc dobře, ani ho nenapadlo si jeden dát. Nenáviděl je a vůbec nechápal, jak někdo tohle jídlo může jíst. Tento názor s ním sdílel i strýc Jerry, i když pro něj byly tyto dobroty určeny. Ostatní byly však jiného názoru.

Oslava dopadla vskutku úctyhodně. Strýc úspěšně sfoukl všech 57 svíček a vrhnul se na dárky. I přes přemlouvání ze strany rodičů si nedal ani jeden chlebiček. Chrisův táta si neodpustil moudro „každý žvanec je nejlepší hned po namazání“. Chris s tímto rčením souhlasil u všeho, kromě těchto rádoby „pochoutek“.

Od tety Patty a Chrisovy matky dostal strýc klasické dárky v podobě ponožek a svetru (což mu nevadilo, miloval svetry, hlavně ty oranžové) a snažil se působit překvapeně, což se mu dařilo.

Dárek, který hravě zastínil Chrisovu darovanou lampičku, a u kterého nepadla ani špetka předstíraného nadšení, byl od Chrisova otce.

„Vím jak dlouhou dobu jsi je hledal“ řekl jakmile Jerry otevřel krabici.

V krabici se nacházelo několik plastových zvířátek. Přesně ty druhy, které strýc potřeboval do své rozsáhlé sbírky.

Chris se mu díval přes rameno a viděl, že malé postavičky koček, hadů a psů jsou velmi detailně namalované.

Když bylo všechno jídlo dojezené a všechna témata probrána, bylo už dost pozdě. Celá rodina se ubrala do horního patra, aby si

Chrise probudil výstřel. Rychle otevřel oči, ale neopovážil se pohnout. Číslice, které zelenou září trhaly tmu, ukazovaly 23:26.

Čeka, jestli se neozve nějaký další zvuk. Žádný nezaslechl, a tak se pomalu posadil na postel. Neklidně dýchal a přemýšlel, co bude dělat.

Po chvilkové panice se rozhodl, že bude nejlepší jít potichu za rodiči a upozornit je na to. Vydal se ke dveřím a ozval se další výstřel. Byl by vyjekl, ale ještě předtím se z reflexu skrčil k zemi, a tak nevydal ani hlásku.

Co od nás chce? Pomyslel si, když se znovu pokusil zabrat za kliku. Dveře se s tichým skřípáním otevřely.

Rychle proklouzl malou škvírkou, která se před ním objevila, a zamířil do pokoje, kde spali rodiče. Jakmile se tam však dostal, žádný pocit záchrany se nedostavoval, ba naopak, něco mu zde nesedělo. Před ním se rozprostřela útulná ložnice s dvojitou postelí a nočními stolky po stranách. I přes tmavý závoj noci viděl, že jsou v pokoji poházené věci. Když se podíval na postel, peřiny a polštáře byly potrhané a z těch, které ležely na zemi, bylo vykuchané peří. Možná utekli oknem, řekl si v duchu. Jakmile mu však došlo, že by ho tu nenechali onu myšlenku zavrhnul. Po špičkách obešel postel a na pravé straně uviděl povědomý odraz. Byl to nůž. Matně si vzpomínal, kde tento nůž viděl, a určitě by si vzpomněl, kdyby tam bylo trochu světla. Vzal si ho k sobě, pro případ, že by ho chtěl útočník napadnout. Ale on má pistoli, napověděl mu rozum. Pokusil se tuto myšlenku potlačit co nejvíce mohl, protože nechtěl přemýšlet o své bezbrannosti.

I přes svůj strach o rodiče se vydal zpět na chodbu, která teď pro změnu mlčela a nevydala ani hlásku. Možná odešel, namlouval si, i když tomu sám nevěřil.

Jediný, kdo mu teď zbýval byla teta
Patty. Dveře do ložnice už ani nezavíral a vydal
se k ní.

Když se podíval na její dveře málem omdlel. Hleděli na něj temné oči plné zloby. Aspoň takový byl jeho první pocit, když poprvé v životě viděl tetin plakát roztomilé kočky ve tmě. Poté, co si to uvědomil těžce oddychl úlevou a zabral za kliku. Zaslechl podivný výkřik podobný člověku, ale i zvířeti. Dveře se

rozletěly a vyskočila z nich záhadná postava s napřaženými rukama tak, jak to dělají kočky, když útočí.

To něco ho odstrčilo tak prudce, že se dostal k okraji schodů. Snažil se rukama udržet rovnováhu, ale nepodařilo se mu to. Pažemi si kryl hlavu zatímco se do jeho těla zařezávaly ostré hrany schodů. Dopadl celý rozlámaný. Hlavou mu problikla vzpomínka jak jako malý vytahoval kostky z Jenga věže. Vždy, když mu spadla na obličej, ucítil štiplavou bolest. Ted' to stejné cítil minimálně pětikrát silněji a po celém těle. Ležel a čekal jestli bolest přejde. Pomalu odeznívala, jen v ruce stále přetrvávala.

„No tak, kde jste,“ ozvalo se z kuchyně, jejíž vchod se nacházel nalevo od Chrise.

Jeho myšlenky jako by začaly poletovat vzduchem. Myslel si, že se jeho hlava oteplila o několik tisíc stupňů celsia. Pomalu se přesunul k nejspodnějšímu schodu. Schoulil se do klubíčka a modlil se, aby nikdo nerozsvítil světlo.

„Ná, puťa, puťa, ukažte se,“ řekl ten muž a zastavil se před Chrisem. Jeho modlitba byla přerušena nečekanou vzpomínkou. Po hlasu poznal, že to byl strýc Jerry.

„Tady jsi tyneštůro!“ vykřikl a spustil palbu nad Chrisem.

Nad sebou slyšel ten stejný výkřik, který ho srazil ze schodů, tentokrát se ale oddaloval. Strýc neotálel a sprintem se vydal za tím stvořením a ani si nevšiml, že přitom šlápnul na ruku svého synovce.

Chris na něj chtěl křiknout, ale než si uvědomil, že je to opravdu on, byl už ve druhém patře. Byl by se za ním vydal, kdyby jeho pozornost neuchvátil podivný zvuk vycházející z kuchyně. Znělo to jako vrčení kočky. Vyděsilo ho to a přes bolest ruky se rychle postavil na nohy. Vydal se na druhou opačnou stranu.

Jindy těsnější chodba s příjemným odstínem se teď stala ještě užší a nevypadala tak příjemně. Rychle jí proklouzl a objevil se v obýváku. Přepel vypínač, který se nacházel u dveří. Možná to byl automatický reflex, nebo se prostě jen chtěl cítit v bezpečí, sám však nechápal proč to udělal. Místnost se zalila světlem a on na chvíli spatřil obývací, ve kterém se před pár hodinami společně dívali na reprízu vědomostní soutěže. Ta chvíle byla opravdu krátká, protože potom mu někdo podkopl nohy. Těžce dopadl na zem. Ruka ho začala bolet ještě víc, a k tomu slyšel další

kvýlení, které se před ním ozývalo. S námahou nadzvedl hlavu a spatřil stvoření, jež vydávalo ty podivné zvuky. Byla to jeho teta, to věděl určitě. Hleděla na něj velkýma zelenýma očima, jejichž panenky byly staženy do úzkých čárek. Zdálo se, že jí u nosu vyrůstaly rovné bílé vousy. Její košile na spaní byla potrháná a kůži pokrývala jemně černá srst.

„Teto?“ řekl zmateně Chris a díval se na svého znetvořeného rodinného příslušníka. Stvoření jako by nerozumělo se okevalo. Otevřela ústa, která byla obvykle plná udržovaných zubů, a Chris spatřil, že i její chrup se změnil. Místo předních řezáku spatřil dva ostré špičáky. Mrštňným skokem na něj skočila.

Ostrými zuby mířila na krk, přičemž pokaždé, když ji odstrčil prskala jako kočka. Chrisovi se čím dál tím méně dařilo odrážet útoky. Nad nimi se však ozval výstřel a kočičí nestvůra se stáhla.

„Chlapče, pojď sem rychle!“ zakřičel strýc. Chris neotálel a hned se postavil na nohy. Běžel za ním. Doufám, že ví, co se stalo, pomyslel si v rychlosti.

Narazil do něj a pevně ho objemul jako by se stal záchranným kruhem uprostřed oceánu. On ho však neobejmul nazpět.

„Chrisi, děje se tady něco hodně divného,“ řekl a podíval se na něj. Chris v jeho očích viděl směsici údivu a strachu.

Chtěl něco říct, ale nenapadalo ho jediná myšlenka. Kdyby měl dostatek času možná by něco vymyslel. Ticho však protrhl další výkřik, tentokrát mnohem hlubší.

Ze schodů, které byly jen trochu osvětlené lustrem z obývacího seskočila další nestvůra. Chris si nemohl pomoci, ale tato mu připadala jako jeho otec. Měla však protáhlý čenich a špičaté uši. Zavrčela, přičemž byly vidět její ostré zuby, a naježila se. Podobala se psovi.

Jerry neváhal a zamířil na ní zbraní. Chris se mezitím díval do těch hnědých očí a zdálo se mu jako by mu ta nestvůra byla jakýmsi záhadným způsobem blízka.

„Běž chlapče!“ křikl na něj Jerry až se mu v mírném světle zablýskl zlatý zub.

„Myslím si, že je to táta,“ řekl zírajíce na podivné zjevení před ním.

„Cos to řekl? To není táta, je to nestvůra a my odtud musíme co nejdříve vypadnout. Utíkej k tomu oknu!“ I přes svoje tušení starce

poslechl a rychle se vydal k oknu. Když bral za klikku, uslyšel výstřel a vysoké zakvičení. Trefil se.

„Běžím za tebou,“ ozval se strýcův stín a dal se do pohybu. Chris mezitím dával nohu do okna.

Strýc se k němu přibližoval, ale upadl. Uslyšel ostré zasyčení jako by se v místnosti nacházel had.

Muž v oranžovém svetru se pokusil znovu postavit, ale nepodařilo se mu to. Kolem nohou měl omotanou jakousi šňůru. Zabral za ní a před jeho obličejem se objevila znetvořená tvář ženy s protáhlými ústy. Zasyčela na něj svým rozpůleným jazykem a on spatřil ostré špičáky, z kterých odkapával jed.

Chris vrátil nohu zpět a vydal se za svým strýcem. Ten mezitím zbraní mířil znetvořenému hadovi na hlavu. Když se k němu Chris přiblížil a spatřil nestvůru, hlavou mu proběhla jediná myšlenka. Máma. Jerry zmáčkl spoušť a ozval se výstřel.

„Chlapče, pomoz mi tenthle hnus rozmotat,“ na jeho tváři byl tentokrát vidět čirý strach. Pomohl mu postavit se na nohy.

Strýc se zatvářil jako by mu někdo zabodl kudlu do zad a hlesl: „Utíkej.“

Dlaně mu povolily a zbraň spadla na zem. Potom se sesunul k zemi a Chris uviděl nestvůru podobné kočce se zaťatými drápy v její nové oběti.

Zdálo se mu, že se strýc stále snaží něco říct, ale nerozuměl mu. Jakmile spatřil monstrum podobné psovi, kterému z očního důlku vytékala krev, doběhl k oknu a proskočil jím. Rychle se postavil a běžel rovně přímo do lesa. Nevěděl jestli ho to něco sleduje, prostě běžel. Běžel a nepřemýšlel kam má namířeno. Běžel dokud mu nedošly síly a nezhroutil se vyčerpáním.

Probudil se na nemocničním lůžku. Čekal, že za ním přijdou rodiče, ale místo nich se k posteli dostavil muž v černo-modré uniformě.

„Dobré ráno kluku,“ pozdravil ho.

„Jsem moc rád, že jsi v pořádku. Potřebuji se tě zeptat na pár otázek a hned tě nechám odpočívat,“ dodal. Chris unaveně přikývl.

„Přejdu rovnou k věci. Pamatuješ si aspoň trochu, co se včera stalo u vás na chatě?“ Až teď pochopil, že je ten muž je policista. Z

Z nějakého zakořeněného respektu byl ochotný mu to sdělit. Obsáhl vše od „Exotického pokušení“ až po hadí nestvůru, co mu připomínala matku. Ať to znělo šíleně nebo ne strážníkův vážný výraz se nezměnil. Chtěl mu říct, že je to tím záhadným kořením, ale nakonec si tu myšlenku nechal pro sebe. Když skončil, strážník se na něj podíval a podrbl se na hlavě.

„Moc jsi nám pomohl. Přeju ti brzké uzdravení,“ rozloučil se a odešel.

Toho dne byl v dosti udržované chatce zdevastovaný veškerý nábytek. Záclony byly potrháné, postele vykuchané a koberce roztrhané od drápů. Celému dílu vévodila velká kaluž krve, která se vsakovala do koberce v obývacího. Celou dobu navíc telefonní ústředna musela přijímat panické hovory od lidí, kteří oznamovali naprosto stejný případ u nich v rodině. Policie nenašla žádné viníky a příběh musela uzavřít pro nedostatek důkazů, zatímco na kuchyňském stole ležel bez povšimnutí pytlík koření s nápisem „Exotické pokušení“.

Pátý v řadě

„Je jako Jupiter. Z dálky mohutný, ve skutečnosti jen velká koule plná plynu.“

Největší ze Sluneční soustavy,
ukusuje její nezanedbatelnou část
a vysává jistý podíl její gravitace.
Jak k tomu přijdou ostatní planety?

Epická zkazka o cestě za spravedlností

„Povstaňte, mí draží spolubojovníci na cestě za spravedlností!“ zvolal hrozivým hlubokým hlasem ještě hrozivěji vyhlížející muž s páskou přes pravé oko. „Tímto zahajuji naše setkání, z něhož vzejde plán na ukrutnou pomstu, protože svět se na nás dopustil křivd strašlivých a neodpuštělných!“ zahřímal. „Posadte se!“ Všichni tak učinili.

„Dnes! Právě dnes nastává ten zaslíbený den, kdy celý svět pozná, že my nejsme jen nebozí otloukánci, kteří si nechají vše líbit, ale že jsme stateční bojovníci, jimž není radno ubližovat!

Mnohokráté nás odstrkovali, leč tomu je dnes konec. Svět si možná myslí, v jakém bezpečí se nachází, ale to je na omylu. Až my povstaneme, vyjdeme ze svých úkrytů a vydáme se na své krvavé tažení po světě, tu pozná, jak se mýlil. My totiž budeme krutí, budeme neúprosní, budeme tyranští. Neboť není na světě jiné cesty, která by dovedla smýt tu hanbu a potupu, jíž se nám dosud od světa dostávalo, a která je hanbou a potupou o to horší, že byla páchána právě na nás, vyvolených to tvorech, jimž bylo do vínku dáno nastolit nový světový řád a vládnout tvrdě a spravedlivě!

Co na tom, že budeme mít ruce od krve a uslyšíme vrískot a nářky těch, kteří umírají ve strašlivých bolestech. Bolest, jež byla po léta způsobována nám, možná nebyla tak hrozná, ale o to stálejší a mučivější byla. Léta, desetiletí, staletí jsme my a naši předci trpěli a byli odkopáváni jako nějaký odporný hmyz. Ale my si to líbit nenecháme! Navíc my jsme trpěli potichu, na rozdíl od prostých smrtelníků, které bolí každé škrábnutí, jelikož jsme Bohem vyvoleni a jsou nám osudem dány speciální schopnosti. Ať se proto slabší povahy nenechají unést svým slabošstvím, ať nepocitují při konání svého svatého poslání žádnou lítost. Je to totiž pomsta spravedlivá!

A až se ujmeme moci, až povraždíme každého, kdo by se nám chtěl postavit a klást odpor, tu teprve zavládne na světě Božská spravedlnost, tu teprve každý se bude radovati a líbat nám naše vznešené nohy, neboť teprve s příchodem spasení, které přijde právě skrze

nás, nastane ráj na zemi, kdy nikdo si nebude muset stěžovati či úpěti pod diktátem jiných! Tu teprve všichni seznají, jak strašlivě se mýlili, když v poblouznění uvěřili těm bludům, jež šíří naši nepřatelé, a tu teprve budou všichni šťastni.“

Sálem se ozvalo souhlasné zamručení.

„Ovšem do té doby musíme bojovat a vytrvat. Nenechat si těmi zločinnými vrahy, v jejichž okovech trpíme, uzmout naši myšlenku na svaté poslání, jež je jediným důvodem, proč nás Bůh vlastně stvořil. Nesmíte zradit svou duši, své souvěrce, neboť byste pak v pekle mnoho stovek let trpěli. Myšlenka na pomstu musí naplňovat každý váš krok, každý čin, každý pohyb, který ve svém životě vykonáte. Každá vaše myšlenka musí být myšlenkou na pomstu. Pomsta. Pomsta! POMSTA. POMSTA!“ zařval. „Nic jiného než pomsta pro vás nesmí existovat.“

Možná to bude trvat ještě dlouho. Možná to zabere ještě mnoho času, než teprve nás bude dost na to, abychom se světu pomstili za ta příkoří. Ovšem to, že nemůžeme začít konat hned dnes, neznamená, že máte na svou přísahu, kterou jste složili, zapomenout. To by byla osudová chyba, jaké my trestáme velmi krutě.

Musíte se živit myšlenkou na ten den, kdy se vaše nejtajnější sny změňí ve skutečnost! Ten den může nastat zítra, pozítří, za týden, za rok. Vy však musíte být stále připraveni, protože v okamžiku, kdy vyrazíme, se nikdo nebude ptát, zda jste připraveni, či zda jste zrovna někde popíjeli. V tom okamžiku, kdy apokalypsa vypukne, přežije ten silnější! Dojde k určité selekci těch, kteří jsou hodni toho, aby přežili, od těch, kteří si tuto výsadu nezaslouží. A já vím, že my budeme ti, kteří zvítězí, ovšem to od vás vyžaduje neustálou bojovou pohotovost! Nesmíte se nechat ukolébat zdánlivým klidem, protože následné vzbuzení by mohlo být o to bolestnější, pokud byste se vůbec vzbudili!

Naši nepřátelé jsou krutí a podlí a jen to nás opravňuje být stejnými, protože jinak nemáme šanci zvítězit! Zabíjení a mordy, které na své cestě za spravedlností vykonáme, budou ospravedlnitelné pouze tím, že naši protivníci páchají zločiny mnohem horší a nelidštější a právě my jsme jejich obětmi.

Když otroci ve starém Římě povstali, také byli krutí, ale jen proto, že jinak by své

spravedlnosti nedosáhli. To samé Spartakus, který který vedl gladiátory, či později poddaní, kteří se bouřili proti nespravedlivé vrchnosti. Všechny tyto případy jsou obdobné jako ten náš a všem nakonec dala historie za pravdu. Bojujme tedy!

Bojujme se zbraněmi i bez nich. Bojujme slovy i činy! Bojujme a nenechme se odstrašit či zašlapat těmi, kteří nás chtějí vyhubit. Bojujme, protože na to máme svaté právo!“ zvolal triumfálně a povstal. Všichni kolem stolu učinili totéž a pozvedli své pravice k slavnostní přísaze.

„My, ukřivdění a zneužití...“ začal ten hrozivý muž a dav opakoval. „...přisaháme, že celý svůj život zasvětime myšlence na pomstu a neznáme své souvěrce ve zbrani, neboť jedině my jsme ti vyvolení, kteří mohou spasit svět. Budme svorní!“

Poté, co svou přísahou zakončili tímto deklarativním zvoláním, se opět sesedli kolem dřevěného stolu a diskuze přešla do části praktické. Dalo by se říci, že se utvořily asi tři hlavní hloučky, které následně mezi sebou velmi živě argumentovaly, zda je nejlepší bezvěrce kamenovat, upalovat, či trhat koňmi. Všechny tyto tři možnosti se totiž zdály být velmi atraktivní, a bylo proto těžké zvolit tu nejlepší a nejbolestivější, aby nepřátelé svých hříchů měli sdostatek času litovat. Nakonec ten muž s páskou přes oko burácivým hlasem zvolal:

„Dám hlasovat, kdo je pro kamenování?!“ Zvedlo se několik rukou. „Kdo je pro upalování?!“ dalších několik rukou se zvedlo. „Kdo je pro trhání...?!“

Tuto větu již nestihl dokončit, neboť do síně vstoupil další muž. Na podnose měl několik nápojů. Zavrtěl podiveně hlavou, položil je na stůl a zase se otočil. Nenápadně si u toho poklepal na čelo.

Odešel a zavřel za sebou dveře. Byl to číšník. Na dveřích tohoto restauračního salonku stálo: SPOLEK UKŘIVDĚNÝCH, KTERÝM VLIVEM CHYBNÉHO DENTISTICKÉHO ZÁKROKU CHYBÍ ČTYŘKA VPRAVO DOLE. JEDNATEL SPOLKU: DR. EVŽEN JÁNSKÝ, TAJEMNÍK MAGISTRÁTNÍHO ODBORU PRO DĚTSKÁ HŘIŠTĚ. Adresa ta a ta... Telefonní číslo to a to...

Takové nespravedlnosti se svět na těch nebožácích dopustil, když dovolil, aby tito

dentisté nadále operovali. Oni se proti tomu musí bránit, to snad chápete. Tak doufejme, že se jim jejich svatá pomsta vydaří. Dentisté na ten den, kdy Spolek ukřivděných opustí své úkryty, rozhodně nebudou s láskou vzpomínat.

Případ tří výstřelů

Píše se rok 1874. Nacházíme se v centru civilizace, a to v samotném Londýně. Toto podivuhodné město každý den zažívá tolik příběhů, že se to ani nedá spočítat. My se však zastavíme nad jedním z případů ne tak známého, ale přece skvělého detektiva Jonathana George. Tento detektiv vyřešil případy jako třeba Domeček z karet, kde se vrah schovával za policistu ze Scotland Yardu, nebo případ pana Buřinky, kde pachatel zabíjel pouze ženy. Tentokrát však řešil těžší a složitější případ.

Je kolem osmé hodiny ranní a náš detektiv stojí u mrtvého muže. „Dobrý den, pane inspektore,“ říká jeden policista, co u mrtvolky čekal na pana George.

„No dobré, Filipe,“ odpoví trochu nepřítomně detektiv, „kdo je ten člověk?“

„Pan Wheeler, ten, co vlastní hodinářství.“ „Jak byl zabit?“ „Třemi výstřely do hrudi. Revolver Starr, teda tak to odhadují naši specialisti.“ „Jak vím, tak Starr používali američtí vojáci kolem roku 1863, ale nejsem si tím jistý.“ „Zdá se mi, že máte pravdu.“ „Prosím, ať mám zítra na stole jeho kartu s informacemi...“ větu nedořekne a skloní se k zemi. Všiml si totiž, že je na zemi stopa asi 40 cm velká. „Filipe,“ zavolá na policistu. Filip samozřejmě hned příběhne a se svou obvyklou otázkou se zeptá: „Co potřebujete, pan inspektor.“ „Prohledali jste ho?“ „Ano,“ odpovídá policista, „jediné, co bylo u něho zajímavé, je dopis.“ Když dořekl tuto větu, podal Georgeovi onen dopis. Detektiv si ho přečetl. Podíval se na adresu odesílatele. Chvilí přemýšlí a po pár minutách řekne: „Tento dopis je falešná stopa. Žádný vrah na místě svého činu nenechá dopis, který určuje, kde bydlí. Našli jste u něj peněženku?“ „Bohužel pane, peněženku jsme nenašli.“ „Takže ho musel prohledat a vzít všechno, co chtěl. Jdu si o oběti něco zjistit, tak nashle Filipe.“

Náš detektiv vstoupí do kartotéky. Zeptá se paní, co sedí u pultu: „Dobrý den, dáte mi, prosím, složku pana Wheelera?“ „Vaši identifikační kartu.“ Jonathan zašmátrá v brašně a podá jí kartu. Sekretářka pokývá hlavou a odejde. Za chvíli se vrátí se složkou. Sekretářka hodí složku na stůl a detektiv ji s

poděkováním vezme do ruku. Ještě, než se posadí, už v ní čte. Po chvilce řekne nahlas sám pro sebe: „John Wheeler sloužil v Americe u oddílů Blesková ryba... byl zastřelen americkým vojenským revolverem Star, který používali američtí vojáci. Musím nutně zjistit, kdo byl ještě v tom oddílu.“ Zase chvíli čte ve složce, aby zjistil, jestli tam není, kdo byl v tom oddílu. Bohužel marně. Zvedne se od stolu, složku nechá složkou a odejde.

Detektiv George vyjde na ulici. Zastaví si první kočár, co uvidí, a nechá se odvést do Scotland Yardu. Když kočár zastaví před stanicí, Jonathan George hodí kočímu 1 libru a vejde dovnitř.

Poté jde ke stolu Filipa a zaklepe na něj se slovy: „Dobrý odpoledne Filipe.“ Spící policista Filip se ihned zvedne a říká: „Dobré, potřebujete něco?“ „Samozřejmě, že něco potřebuji, jinak bych tu nebyl.“ „A co tedy?“ „Nevíte něco o oddílu ‚Blesková ryba‘?“ „No,“ zamručí strážník, „já tedy moc ne, ale o někom asi vím.“ „A kdo je to?“ „Jmenuje se Charlie Brown, ale víte co, radši vás k němu zavedu.“ Poté co dořekl tuto větu se zvedl a šel si pro kabát. Za chvíli už oba stáli na ulici a čekali na vůz, který za chvíli přijel.

Je to jeden historik,“ vysvětluje Filip, „má záznamy všech amerických, britských, polských a českých oddílů.“ „To se nám bude hodit, alespoň se toho co nejvíce dozvíme.“ Zbytek cesty jeli mlčky.

Za chvíli dorazili k domu pana Browna. Vůz zastavil a oba gentlemani vystoupili. Šli ke dveřím, kde Filip zaklepal. Bylo slyšet, jak někdo schází ze schodů. Potom asi tři vteřiny nic. Najednou se otevrou dveře. Stojí v nich asi metr a půl vysoký starý pán. „Ale, Filipe,“ řekne pan Brown, „to je mi návštěva. Jen pojdte dovnitř. A kdo jste vůbec vy?“ Samozřejmě myslel Jonathana. „Já jsem detektiv Jonathan George.“ „O vás už mi Filip vyprávěl, jste prý zdatný chlapík.“ Po té Filip vysvětlí Charliemu, o co jde a co chtějí vědět. Stařík se zamyslí, zahledí se na knihovnu. Chvilí něco hledal v knihovně opodál, a nakonec přišel s asi stostránkovou knihou. „Tady to je,“ ukáže při tom na knihu, „a tady je seznam těch lidí, co byli v oddílu.“ Náš detektiv si pročítá jména těch lidí.

Kromě pěti měli všichni u jména křížek. Tento křížek znamenal, že už nejsou mezi živými. Smutný kříž nebyl jenom u

Johna Bridge, Abrahama Royala, Jacka Kata, Tonyho Harbours a Vincenta Wheelera. „Pane Browne,“ řekl George, „tady u pana Wheelera máte chybu.“ „Jakou, prosím vás?“ „Nemáte u něho křížek. Pan Wheeler byl totiž včera zavražděn.“ „To jsem nevěděl,“ odpověděl Charlie a vytahoval tužku, aby mohl udělat vedle mrtvého Vincenta křížek. „Ještě pane Browne,“ zaklepal Jonathan staříkovi na rameno. „Ano?“ „Nevíte náhodou, kde bydlí?“ „Jistěže, každý měsíc je navštěvuji.“ „Mohl byste mi dát jejich adresy?“ „Bude lepší, když vás tam zavedu. Oni totiž neotevívají lidem, které neznají.“ „Tak dobrá.“

Po tomto rozhovoru se tito tři muži vydali za starými veterány. Nejprve šli k panu Bridgovi. Tento asi padesátiletý pán byl vysoký téměř 170 centimetrů a poměrně hubený. „Dobrý den, pánové,“ promluvil veterán celkem vesele, „co potřebujete?“ „Dobrý den, chtěli bychom si s vámi promluvit o vašem oddílu, a hlavně o panu Wheelerovi,“ tentokrát se poprvé ujal slova Filip. „A vy snad myslíte, že jsem ho zabil?“ „Ne, to rozhodně ne,“ snažil se ho teď uklidnit detektiv. „Tak co tedy chcete?“ odpovídá ne tak veselý John. „Jen popovídat.“ „Tak dobrá, ale co nejrychleji, čekám návštěvu.“ „Kdo byl takový samotářský nebo šikanovaný voják?“ „Byli dva. Royal a Kat.“ „A byli nějakí násilníci?“ „Právě proto jsme je šikanovali. Byli slabí.“ „A ještě jednu otázku. Měli jste všichni Starr?“ „Ten revolver? Samozřejmě, základ výzbroje.“ „To je vše, co jsem chtěl vědět, děkuji. Neshledanou.“ „Nashle.“

Ještě ani nesešli schody a ozvali se tři výstřely a výkřik. Všem došlo, co se stalo. Všichni tři běželi po schodech jako zbrklí. Vešli do bytu pana Bridge. John Bridge ležel na zemi s prostřelenou hrudí, hlavou a rukou. Všiml si, že je otevřené okno. Detektiv se lehce přiblížil k oknu s pistolí. Nikdo ale již venku nebyl. Mezitím Filip šel prohledat mrtvolu. Zase to byly nábojnice z revolveru Starr. Tu do dveří vešel policista ze Scotland Yardu (poznali to podle uniformy). „Pan Jonathan George?“ Otázal se policista. „Ano, to jsem já.“ „Mám vám vzkázat, že před hodinou zabili Tonyho Harbours.“ V tu chvíli mu to došlo. Bridge chtěl, aby chom odešli, protože u něj už vrah byl. Jako první zmínil jméno Royala, ale hned dodal Kata. Asi mu došlo, že když v bytě je vrah a on zmíní jeho jméno, bude automaticky mrtvý. A když by dodal Kata, měl alespoň naději, že

přežije.

Detektiv se kvapně zeptal Browna: „Kde bydlí Kat?“ Rozrušený historik řekl adresu, kde by mohli najít veterána. Detektiv sběhl schody jako nic. Samozřejmě s Filipem v patách. Když vyběhli na ulici, detektiv poroučí mladému Filipovi: „Jed' do Scotland Yardu, ať pošlou pár policistů na adresu Kata.“ „Ale, co se děje?“ „Vysvětlím ti to na místě. Ted' jde o život člověka.“ Po těchto slovech zastavil detektiv kočár a nadiktoval, kam má kočí jed. Kočár se ulicemi hnál jako s větrem o závod. Když přijeli na místo, před domem už bylo shromáždění. Detektiv proběhl davem. Tam leželo mrtvé tělo. Tři vystřely a všechny v hrudi. Když detektiv zvedl hlavu, viděl, jak nějaký asi čtyřicetipětiletý muž stojí v okně.

Detektiv pohotově zasáhl a zavolal na muže: „Proč to chceš udělat?“ „Zabil jsem všechny mé přátele a teď chci jít za nimi.“ „Prosím tě, oni tě chtějí tady.“ „Jak to vy můžete vědět?“ „Před chvílí jsem se s jedním bavil.“ „Ten už je dávno po smrti. A já se mu chci za to omluvit.“ „Tak proč si jej střílel?“ „Všichni mě šikanovali a kazili život, tak jsem jim to oplatil.“ „Prostě neskákej. Jde to i jinak.“ V tom muž sáhne do tašky a zavolá: „Máte pravdu. Jde to i jinak.“ Hned poté co to dořekl, popadl pistoli a přiložil si ji k hlavě. „Jdu za vámi, kamarádi.“ Třeskl výstřel a mrtvé tělo padalo z budovy. Detektiv přiběhl k tělu, aby ho prohledal. Našel u něj pouze vojenský armádní revolver Starr. „Byl to on,“ zamumlal detektiv pro sebe, „ale přišel jsem pozdě.“ Po chvíli dorazily na místo dva vozy a z nich vyskákali policisté, Filip a pan Brown. „Jdete pozdě, pánové,“ volal na ně Jonathan. „Jsou všichni v pořádku?“ ptal jsem ihned Filip. Detektiv George jenom ukáže na dvě mrtvá těla. „Aha, rozumím,“ řekne poněkud smutně Filip. „Takže tím skončil oddíl Blesková ryba?“ zeptal se historik Charlie. „Už to tak bude,“ odpovídá mu detektiv, „nezapomeňte si u všech udělat ten prokletý křížek.“

Toto byl ne tak úspěšný případ detektiva Scotland Yardu Jonathana George.

Záhada: Liška ryška

Na úvod se sluší poznamenat, že nejde o text odborný, natožpak o text, který by aspiroval se takovým stát. O jaký text vlastně jde zůstává záhadou pro autorku stejně jako pro čtenáře. Hlavním tématem je postava lišky Ryšky z pohádky Pták Ohnivák a liška Ryška a soustředí se na to, co osobně považují za jakousi atypičnost právě této postavy. Přestože na několika místech citují Psychologický výklad pohádek od Marie-Luis von Franz, nejsem odborníkem ani v oblasti psychologie ani literatury. A tak tento text zůstává někde na pomezí mezi laickým zkoumáním a pouhou hrou na ně a právě pohádka, jak se zdá, je pro ně velmi přírodním teritoriem.

Jak už je u pohádek zvykem, objevují se v různých modifikacích. Znění, se kterým pracuji v tomto textu, je sebrané K. J. Erbenem (pod pseudonymem J. E. Miletinský), poprvé vydané v almanachu Máj roku 1858. Během mého pátrání (které probíhalo především v rámci Wikipedie), se mi povedlo zjistit, že v dalších verzích pohádky je králevicovým pomocníkem může být i jeho vlastní kůň, či i vlk, lev, nebo třeba i vděčný zemřelý. V první edici sbírky bratří Grimmů se pak nejmladší králevic jmenuje Dummling, což je jakási obdoba Hloupého Honzy, tedy postavy jejíž naivita a prostota hraničí až s hloupostí. Právě v německé verzi, což je skutečně zajímavé, se nakonec ukazuje, že liška Ryška byl zakletý bratr princezny (v našich podmínkách tedy Zlatovlásky) a nakonec je jeho kletba zlomena. I. Děj

Jak už to v pohádkách chodí, na blíže neurčeném místě a v blíže neurčeném čase se vyskytuje král, který má tři syny a taky zahradu s jabloní, která vždy přes noc vyplodí jedno zlaté jablko. Jenže jablka se začnou ztrácet. A tak král požádá svoje syny, aby tuto záhadu rozluštili. Nijak nás nepřekvapí, že je to právě ten nejmladší, komu se povede odhalit ptáka Ohniváka, ježto inkriminovaná jablka odnáší. Král otec má očividně zálibu ve zlatých objektech, následně ho totiž zlatá jablka přestanou zajímat a začne toužit po zlatém ptáku.

Králova touha po Ohniváku brzy přeroste v o obsesi, takže na jeho získání nakonec

závisí celý králův život. Proto tímto úkolem pověřil své syny. Aby si pojistil jejich snahu, patřičně je motivuje slibem, že kdo bude úspěšný, ten dostane půl království hned, jak se vrátí, a druhou půlku zdědí po králově smrti. Primogenitura tak byla obětována ve prospěch ornitologických dovedností. Synové se na své cestě rozdělí, předtím však na rozcestí zapíchne každý po jednom prutu, který slouží coby ukazatel jejich úspěchu.

Nyní se dostáváme k prvnímu setkání s Ryškou. Na vyrazivší královici přijde hlad, rozhodnou se tedy naobědvat. V tu chvíli ke každému zvlášť přijde liška loudit jídlo. Ale jen ten nejmladší jí dá kousek uzeniny. Zvláštnosti tohoto momentu se budu věnovat ještě o něco později, avšak patří k logice pohádky, že dobrý skutek bude odměněn, takže nejmladší králevic má od této chvíle oproti svým bratrům výhodu. Když se liška nají, slíbí králevici radu a pomoc při získání Ohniváka. Dovede jej tedy k měděnému zámku a vysvětlí mu, kdy a kde ptáka najde. Také zdůrazní, že jedinou možností, jak ptáka získat, obnáší jeho umístění do dřevěné klece. Jenomže příchyllost ke zlatým předmětům není výsadou jen královského otce, nýbrž postihuje nejspíš úplně všechny z rodiny. A tak si nejmladší králevic nemůže pomoci, umístí zlatého ptáka do zlaté klece, což však způsobí, že plán nevyjde tak hladce, jak liška doufala. Králevic následně opouští měděný zámek, aniž ptáka Ohniváka získal. Nicméně namísto něj obdržel další úkol, získat koně Zlatohříváka, odměnou za jeho splnění je pak pták Ohnivák.

A tak Liška královici dovede ke stříbrnému zámku, načež mu dá radu, jak koně Zlatohříváka získat nejsnadněji. Ve stájích se však opakuje podobný scénář jako s Ohnivákem, králevic se prostě nedokáže ovládnout a musí na koně navléknout zlatou uzdečku. Proto ze stříbrného zámku odjíždí zase bez Zlatohříváka. Získání koně je tentokrát podmíněno získáním panny Zlatovlásky.

Králevic i liška dorazí ke zlatému zámku, kde naštěstí Zlatovlásku nemusí do ničeho navlékat či zavírat, stačí jen, když si ji vyvolí mezi jejími sestrami. Poznává ji podle toho, že bude nejobyčejněji oděná. Tentokrát králevic snad skutečně myslí hlavou a namísto panny v šatech vyšívaných zlatem i namísto panny v šatech vyšívaných stříbrem, vyvolí sobě tu, jejíž oděv je zcela prostý. Avšak mořská královna

pozná, že králevic na tohle nemohl přijít svým vlastním rozumem, a proto mu uloží ještě další úkoly. K jejich splnění nakonec přispěje Zlatovláska o dost víc než sám králevic.

V nastalém zmatku po splnění druhého úkolu králevic spolu s pannou uprchne, samozřejmě za pomoci lišky Ryšky. Při příjezdu na stříbrný zámek je králevici líto pannu odevzdat, ale kvůli svému otci nemocnému touhou po zlatě je tuto obět ochoten podstoupit. Avšak nemusí, jelikož znovu zasahuje liška, sama se promění na Zlatovlásku, takže ji králevic v zámku může odevzdat namísto té pravé. Stejnou strategii pak zvolí i v dalším zámku, takže králevici nakonec zůstává vše, co během cesty získal. Zpět v domovském království dává liška na rozloučenou svou poslední radu, doporučuje, aby se po cestě nikde nezastavoval a jel přímo do zámku. Jenže králevic, váben pohostinností stínu stromu, který vypučel z jeho proutku, se rozhodne si v něm trochu pohovět. Pod stromem všichni usnou. Ve stejnou dobu se však do zámku vrací i starší bratři králevice, kteří se neštítí si jeho zásluhy přivlastnit. A tak ho nejen okradou, nýbrž také zavraždí a v návalu závisti a zloby bratrovo tělo rozsekají na kousky (možná také proto, aby znemožnili identifikaci).

Zatímco části nejmladšího králevice tlejí v lese, jeho bratři se doma na zámku těší slávě, kterou jsou zahrnováni. To by mohl být konec pohádky, kdyby nebylo lišky Ryšky. Je to liška, kdo poskládá kusy králevice zase k sobě. Jenže králevic tleje dál, až to přiláká vránu s mláďaty. Když pak jedno z mláďat na mrtvolu usedne, liška jej chytí a předstírá, že je roztrhne v půli. Matka vrána však nabídne, že jí splní cokoli bude chtít, pokud jejímu dítěti neublíží. A tak ji liška pošle pro živou a mrtvou vodu.

Vrána úkol splní. Avšak když lišce obě vody předá, liška vráně přeci jen roztrhne. Pohádka žádné vysvětlení nenabízí, ale když je liška vzápětí zase vzkříší právě s pomocí mrtvé a živé vody, je nasnadě, že jde o zkoušku, zda vrána opravdu přinesla, oč ji liška požádala. Následně je vzkříšen i králevic, který má za to, že si jen zdřímnul, dokud mu liška nevysvětlí, co se událo. Toto je opravdu naposled, co se v příběhu s liškou setkáváme.

Pohádka pak končí tím, že Ohniváku, Zlatohřiváku i Zlatovlásce se stýská po

nejmladším králevici. Ten v přestrojení za čeledína přichází do zámku a přispěje k tomu, že zločin jeho starších bratrů je nakonec odhalen. Všichni ostatní se pak rozveselí. (Až na bratry, jelikož ti jsou popraveni.) Nejmladší syn si bere Zlatovlásku za ženu a stává se spoluvládcem svého otce a také jeho jediným dědicem.

II. Liška Ryška

2.1 Kdo je liška Ryška

Původně jsem zamýšlela použít otázku, která označuje tuto podkapitulu, jako název celého textu, jenže mi brzy došlo, že se vlastně nesnažím na ni odpovědět. Přinejmenším ne tak docela. Samozřejmě lze nabídnout odpověď zcela zřejmou, liška Ryška je liška. Avšak je zřejmé, že jde o poněkud zvláštní lišku. Právě Ryščina liškovitost, tedy její zvířecnost by nás mohla vést k tomu, abychom si ji představili jako někoho, kdo nedosahuje statutu člověka. Bylo by však chybou si lišku Ryšku představovat jako vulpes vulpes, která jakousi evoluční zkratkou přišla ke schopnosti řeči. Anebo se domnívat, že nejmladší králevic rozumí řeči zvířat (už takhle si nelze nevšimnout i mnoha dalších podobností s pohádkou O Zlatovlásce), a tak na své pouti rozmlouvá s šelmou psovitou, ježto šla zrovna okolo.

Zvířata v pohádkách nejsou tak úplně zvířata. Způsob, jakým vnímáme lidskou odlišnost od zvířat, je při četbě pohádek nutno nechat stranou. Jak si všímá i von Franz: „...v příbězích o zvířatech, která zobrazují archetypové lidské sklony. Tato zvířata jsou lidská, protože ve skutečnosti nezobrazují instinkty zvířat, ale naše zvířecí instinkty, a v tomto smyslu jsou skutečně antropomorfní“ (s. 28).

Toto velmi dobře to zachycuje i ten nejspíš nejznámější příběh, v němž se vyskytuje jak liška, tak i králevic – tedy princ. Když se Exupéryho Malý princ dostane na Zemi, seznámí se s liškou. Vyhněme se protentokrát (v rámci zachování našeho duševního zdraví) všem citátům o ochočování, a hlavně o tom, že „správně vidíme jen srdcem...“ a namísto toho si všimněme, že liška je od začátku někým, s kým lze vést rozhovor, navázat vztah, prostě sdílet tentýž stejný život. Liška je někým, kdo za své přátelství nese stejnou zodpovědnost jako Malý princ. Rozdílná druhová příslušnost nehraje žádnou roli. A stejně tak je tomu i s

s naší liškou Ryškou.

2.2 Liška hory přenáší

V předchozí části jsme naznačili, že liška není jen liška, je plnohodnotným společníkem nejmladšího králevice. Avšak jsme také ukázali, že podobná role zvířat je pro pohádky typická, takže nejde o něco, co by platilo výlučně jen v případě lišky Ryšky. V této části ovšem prozkoumáme vlastnost, kterou nedisponuje žádná jiná postava této pohádky (a velmi málo postav pohádek jiných) až na Ryšku. Zaměříme se na její zvláštní vztah k prostoru.

„Potom běžela napřed, a huňatým ocasem dělala mu cestu: smetala hory, plnila doly a přes vody brody stavěla mosty.“

„Kůň letěl jako šipka nazpátek po dělané cestě, a liška Ryška ji za ním zas bořila: huňatým ocasem smetala mosty, dělala doly, stavěla hory, všecko tak jak bylo dřív.“

První citace se objevuje ve chvíli, kdy se liška s králevicem seznámí a výměnou za to, že jí poskytl své jídlo, mu nabízí pomoc se získáním ptáka Ohniváka. Druhá pak zachycuje moment, kdy králevic už získal ptáka, koně i zlatovlasou pannu a prchá zase nazpět, avšak nárazka liščinu schopnost terénních úprav se objevuje mnohem častěji.

Nahlédneme-li do katalogů pohádek, patří Pták Ohnivák a liška Ryška k pohádkám s magickým pomocníkem, tím je bezpochyby právě Ryška. Jak už jsem se pokusila vysvětlit výše, liška není kouzelná tím, že mluví. Její schopnost řeči podle mě akorát podtrhuje její ne-zvířecnost a souvisí s tím, že mezi pohádkovými postavami nemají lidénadřazené místo nad zvířaty (a zvířata nejsou tak úplně zvířata). Domnívám se, že liščina magie spočívá zaprvé v rozsahu jejího vědění a pak taky ve schopnosti měnit prostor. Co se vědění týká, už Francis Bacon tvrdil, že „vědění je moc“ a v tomto případě moc přímo magická. Nejspíš se shodneme, že schopnost měnit prostor je ze své podstaty mnohem kouzelnější, aspoň dle pohádkových standardů. Lišce navíc nejsou její vědomosti moc platné, jelikož králevic jejich rad příliš nenásleduje. Snad se až zas tolik neliší od svého protějšku, jak jej zachytili bratři Grimmové, a je taky trochu jednodušší. Anebo, jak se domnívám já, za to může ona dědičná přichylnost ke zlatým objektům, pročez ve chvíli, kdy králevic spatří zlatou klec či uzdečku, prostě nemůže odolat. Případně je také možná kombinace obojího, tedy je to

blbeček s neodolatelnou touhou po zlatě, což je ovšem kombinace o poznání nešťastnější než ty předchozí.

Kopce, hory, údolí, ani vodní plochy pro lišku netvoří žádnou překážku, fyzikální realita okolního světa pro ni není limitující, může se dostat kamkoli chce za zlomek času. Mohla by snad i změnit krajinu podle sebe a nenavracet jí její původní podobu. To nás vede k otázce, proč, ve chvíli, kdy našla králevice rozporcovaného, si díky své schopnosti neopatřila živou a mrtvou vodu sama. Můžeme se dohadovat, že důvod byl dost málo prozaický. Řekněme, že se v lese nachází i tací, kteří za malou chvíli dokážou sežrat i poměrně velký kus králevice, možná tak velký, že by mu ho ani kouzelné vody nedokázaly přičarovat zpátky.

Člověk by si téměř chtěl pomyslet, že liška s takovými možnostmi by se bývala mohla pustit i do něčeho dobrodružnějšího, než do putování s nepřilíš inteligentním (a zlato milujícím) králevicem. Tomu, o jak nelukrativní záležitost šlo, se budu ještě věnovat v poslední podkapitole, než se k ní ale dopracujeme, chtěla bych se zaměřit ještě na jeden zvláštní moment, pro změnu ze začátku pohádky, u nějž mi přijde, že s liščiným vztahem k prostoru souvisí, i když si nejsem přesně jistá jak:

„Tu skočil s koně (...) a začal obědvat. V tom přiloudila se k němu liška Ryška: „Prosím, prosím, panáčku! jsem tuze hladová, dej mi taky něco na zub.“ Ale královic, jak ji uhlídal, vzal samostříl a poslal za ní kalenou střelu. Chybil, nechybil, liška se mu ztratila.“

Přestože to nejspíše není třeba, doplním, že jde o situaci, kdy se nejstarší králevic setkává s liškou Ryškou. Namísto jídla jí nabídne smrt. A jeho mladší bratr si vzápětí vede stejně. Poslední věta výše citovaného úseku je tím, co mě tak zaujalo. Zvláště pak ono „chybil, nechybil“ na mě působí jakoby na tom vlastně ani nezáleželo. Není podstatné, zda lišku trefil nebo ne, podstatné je, že se ztratila. Liška je pryč. A s ní i možnost vrhnout se do víru událostí, které vedou správným směrem a proměnit svůj útlý proutek u cesty v košatý strom.

Navíc to evokuje slovní spojení, jímž pohádky obvykle začínají, a které by se dalo označit jako pohádkový paradox. Pohádka, začíná-li klasickým „bylo, nebylo“, svou existenci zároveň tvrdí a zároveň popírá, což by z pohledu logiky mohlo představovat značný

problém. Pro pohádky to naštěstí žádný problém nepředstavuje, ale právě neurčitost (a neurčenost) času a prostoru jejich děje je pro ně typická. Von Franz poukazuje na to, že právě tyto počáteční fráze pohádek odkazuje k onomu času, ke kdysi, které bývá také označováno jako „illud tempus, bezčasá věčnost, nyní a po všechny časy“ (s. 31).

Pohádka se odehrává (a neodehrává zároveň) v blíže neurčeném čase a prostoru, zatímco liška Ryška je podle všeho determinovaná časem, prostorem však nikoli. Souvisí to spolu? Co z toho vyplývá? Na nic z toho nenabídnu odpověď, protože toto je především text o záhadě a ta ze své podstaty nemůže být rozluštěna, seč by přestala být záhadou. A tak se prostě a jednoduše přesuneme k další a poslední části našeho pojednání, která se bude zabírat otázkou, proč to liška vlastně dělá, avšak nebojte, k odpovědi také nedojdeme.

2.3 Co se dá získat za kousek uzneniny

Souvislost s tématem předchozí podkapitoly je nasnadě, jsem omezena jak prostorem, který tento text může zabrat a stejně tak i časem (nechtějte vědět, kdy jej dopisuji), a proto to vezmeme vcelku zkrátka. Pohlédneme-li na to, co pro královici liška udělá výměnou za kousek uzneniny, je zřejmé, že jde o vztah velmi nesymetrický. Liška plýtvá dobrými radami, odpouští mu, když se jimi neřídí, naruší kvůli němu fyzikální zákonitosti prostoru, a nakonec jej ještě vzkřísí z mrtvých. A to všechno, opakuji, za kousek uzneniny.

Tím, že královici poradí, jak získat Ohniváka, by se mohlo zdát, že její úkol je splněn, laskavost je oplacena, dluh dorovnán. Královicova neschopnost ji poslechnout na tom nic nemění. Avšak liška na královici dál čeká, sice se na něj nejdříve oboří s otázkou, proč ji neposlechl, nicméně se nedá říct, že by králevic projevila nějakou zvláštní lítost, jelikož odpoví: „Věru chybil sem, ale už se proto nehněvej, co se stalo, a pověz mi, víš-li o koni Zlatohřiváku?“ Sotva že uzná svoji chybu, hned se stará, aby mu liška pomohla s dalším úkolem. A světe div se, pomůže mu znovu.

Osobně mám sice za to, že by Ryška udělala lépe, kdyby s tímto nepoučitelným šlechticem přestala ztrácet čas a věnovala svou pomoc někomu, kdo ji nejen ocení, ale především se jí taky dokáže řídit. Ve verzi, kterou zachytili bratři Grimmové, liščino počínání ještě smysl

dává, jelikož jakožto zakletý bratr princezny je motivován vlastní touhou po zlomení své kletby. Lišku-bratra neodradí královicova neschopnost, jelikož její-jeho pomoc je motivována zcela zjištěným vlastním prospěchem. Jenže naši lišku na konci nic takového nečeká. Ona se prostě jen rozloučí a je pryč. Aniž se kvalita jejího života nějak výrazně zlepšila.

Tímto naše přemýšlení nad postavou lišky Ryšky končí. Liška a její počínání zůstává záhadou. Bylo by záhodno z pohádky vypreparovat aspoň nějaké naučení, imperativ hodný následování, ale musím se přiznat, že i zde trochu tápu. Po porovnání povah všech královských sourozenců snad můžeme třeba tvrdit, že je lepší být hloupý než závistivý a zlý. Což nás nejspíš příliš neuspokojí (tím spíš, že ani jedno z toho není úplně ideální stav).

Zjistili jsme alespoň, že liška Ryška není jenom liška, nýbrž má své místo v lese stejně jako po boku královice. Je nezastavitelná a nezranitelná, nemusí se přizpůsobovat prostoru, naopak přizpůsobuje prostor sobě. Má však tolik slušnosti, aby ho pak zase vrátila do původní podoby. Největší záhadou zůstává, proč to všechno liška Ryška vlastně dělá. To však není otázka hledající její tajnou motivaci vlastním ziskem, nýbrž otázka po smyslu morálky a mravnosti vůbec. Toto však vůbec není ten pravý čas ani to pravé místo, kde bychom se mohli pokusit najít odpověď.

Oč bych doopravdy stála, je, aby každému došlo, že název Pták Ohnivák a liška Ryška je zcela neadekvátní. Role ptáka Ohniváka je naprosto pasivní a zcela nevýznamná. Takže až se s touto pohádkou někde setkáte, buďte tak laskaví a nazývejte ji O lišce Ryšce, děkuji!

Použitá literatura:

Marie-Louise von Franz, Psychologický výklad pohádek, přel. Kristina Černá a Jan Černý, Praha, Portál, 1998.
J. E. Miletínský (Karel Jaromír Erben), „Pták Ohnivák a liška Ryška“ in: Máj (almanach 1858). Praha, H. Dominikus, 1858, str. 205-224. Wikizdroje [online], cit. 8.6.2021
The Golden Bird. Wikipedia [online], cit. 11.6.2021

Malá růžová teniska

1. Místo

Cililink. „Ahoj teto, může jít Verunka ven?“ ptá se rozkošná devítiletá dívka s dlouhými hnědými vlásy, které jsou dole na ramenou nabrané do bohatých, přirozených loken. Na začátek června bylo mimořádné teplo, které však trvalo jen pár dní, a Magda, která Terezce otevřela, se tak nevědomky usmála, když uviděla hubené bílé nohy dcerčiny kamarádky, které vězely v kratičkých růžových šortkách.

„Chvilíčku počkej, Verča nahoře kouká na Youtube, asi zase na koně, hned ji zavolám,“ odpověděla dívence. „Nechceš na ni zatím počkat u nás na dvoře?“ zeptala se poměrně zbytečně, protože už dopředu znala odpověď.

„Nee, já tady mám kolo,“ odvětila Terka vesele.

Magda vyšla po schodech do patra a zabočila doprava. Uviděla svou malou osmiletou dcerku zachumlanou v červené dece z IKEA, i když za okny sálalo dopolední slunce. Byla zimomřivější než ostatní děti, ale Magda to přičítala následkům onkologické léčby. Když jim před čtyřmi lety dětská lékařka sdělovala diagnózu akutní lymfoblastické leukémie, měla pocit, že zešílí. Tři měsíce s Verunkou strávila na hemato-onkologickém oddělení Dětské kliniky. Tři pekelné měsíce strachu, obav a úzkosti. Tři měsíce, během kterých viděla, jak její jediné vymodlené dítě pod vlivem chemoterapie neustále zvrací, jak ho všechno bolí a jak se ztrácí před očima. Zvládla to. Především proto, že nemoc byla zachycena včas a že zabrala agresivní léčba. Teď už jezdili na kontrolu jen každého půl roku, ale vždycky před ní měla pocit, jako by měla v hlavě vatu a hrud' plnou písku. Už to nikdy nechtěla zažít.

Možná proto Verunku, tu svou malou berušku, rozmazlovala trošku víc než ostatní matky své děti. Dcerka seděla před velkou plochou televizí a koukala na svůj oblíbený kanál na Youtube. O koních, samozřejmě. Verunka koně milovala. V pokojíčku měla zarámované fotografie koňů, v poličce měla vyrovnané snad všechny knihy o koních, včetně velkých obrazových encyklopedií. Každou neděli jezdili do farmy na Huzové, kde Verunka jezdila na klisně jménem Batseba, hladila si hříbátka, která se volně pásala na

louce. Uměla vyjmenovat všechna plemena koní, znala všechny součásti postrojů, prostě všechno. V pokojíčku měla doslova stáj plnou plastových figurek koní i poníků.

„Verunko, dole čeká Terka, nechceš se s ní jít projet, je krásně, já zatím uvařím oběd. Já ti to stopnu a dokoukáš se na to při obědě, ju? Vždyť jsi to už viděla snad stokrát,“ usmála se na a pohladila ji po vláscích, ledabyle rozdělených na pěšinku. „Šup, utíkej, nebo tam Terka zapustí kořeny.“

Princezna moje, pomyslela si a žertovně ji se smíchem pleskla po malém zadečku oblečeném v modrých tříčtvrtečních legínách, na kterých se proháněli roz dovádění běloušové. Dceruška se na ni vesele zazubila a pádila po schodech za čekající kamarádkou.

Za chvíli už obě holčičky jezdily kolem bloku řadových domků, předháněly se v jízdě, občas zkoušely jet jen malou chvilíčku bez držení, nebo se naopak na kole vypínaly jako jezdkyňe při parkuru. V ulici řinčel dětský smích a štěbetání ptáků ve větvích stromů dokreslovalo téměř idylickou atmosféru počátku léta. Vzadu za domy, ohraničenými ploty, byl díky mnoha stromům ze zahrad příjemný chládek a stín a holčičky tam občas sesedly z kola, opřely se o zídku a o překot si povídaly. Teď ale závodily na kole, až jim vlasy cuchal vítr a do obličejů jim slunce vpalovalo pihy. Dojely před domy, s ústy plnými smíchu.

Na rozehrátém asfaltu se líně protáhla rezavo-bílá kočka. „Jé, hele, Šklíbo,“ zavřískla překvapeně osmiletá dívka s culíčky trčícími do všech světových stran a zabrzdila necelý metr před kočkou, která se právě uvelebila na horkem sálající vozovce. Ani nezvedla hlavu, jen se líně a bez zájmu podívala směrem k děvčatům, seskakujícím z kola.

„Ta je roztomilá!“ „Nuňuňu, Šklíbo, čičinko,“ znělo ulicí, když si obě holčičky hladily zvíře, které je okázale ignorovalo. „Šklíbo, pocem, no tak, hodná kočička,“ zvolala po chvíli drobná blondýnka, když se pruhatá čiča bez velkého zájmu zvedla a líně a vznešeně odkráčela zchladit se do blízkého křoví.

Magda zatím v kuchyni vařila italské krémové risotto s hráškem. Na počítači si pustila Šíleně smutnou princeznu a teď si polohlasně zpívala spolu s Vaškem Neckářem, zatímco v hrnci míchala nadrobno pokrájenou cibuli. Otočila se k lednici a vytáhla láhev Chardonnay. Rychle ho otevřela a nalila si

do umně propracované skleničky ze světle zeleně tónovaného skla deci vína. Dostala ji od manžela k Vánocům. Neskutečně se těšila, až Michal za dva dny přijede ze služební cesty. „Mohli bysme jít do zoo nebo někam na hrad,“ přemýšlela nahlas a přitom sypala na pěníci cibuli tři hrsti rýže Arborio. Dopřála si hlt vína a s lehkým úsměvem na tváři míchala opékající se rýži.

Venku zatím svítilo slunce na rozesmáté dětské tváře. Dvojčata Voborníkovíc skákala uprostřed silnice panáka, Lea Kotasová si v podřepu kreslila jejich křídami a její bratr zatím jezdil tam a zpět ulicí na tmavě modrém odrážedle. Barunka Smutná se s veselým vriskotem honila se Šimonem Náhlíkem a svým bratrem Vojtou.

Za chvíli se však mělo všechno změnit.

Terezka právě vjížděla do ulice, s mladší Verunkou ukrytou ve stínu vzrostlé hrušně těsně za sebou, když k tomu došlo. Stalo se to neskutečně rychle. Jako mávnutím motýlích křídel. Obzor najednou zešednul, i když obloha byla jako vymetená a ve vzduchu nebyla cítit žádná vlhkost. Nebylo cítit vůbec nic. Na dva tlukoty srdce zahalila celou ulici bezbarvá šed'. Ptáci nezpívali. Děti se nesmály a neskotačily. Nehrály si. Nikdo se ani nepohnul. Jako by z celého světa náhle vyprchala barva. Ztichlou ulicí se rozléhalo jen slabé šešestění, které připomínalo šustění hmyzích panožek po kovovém povrchu. Ten zvuk se zrychloval a sílil, až se zdálo, jako by tu byl odjakživa. Jako by měl pohltnout celý svět. Magda se v kuchyni, ve které se náhle ztemnělo, napila bílého vína, které měla položené po své pravici, ale chutnalo divně. Vlastně nechutnalo vůbec nijak. Na okamžik se zachvěla a položila si ruku na srdce, protože jí tělem náhle projel ošklivý pocit. „Jako by se ze světa ztratila všechna radost,“ zašeptala, ale její hlas se vytratil, stejně jako pára nad hrncem s vařícím se risottem. Zavřela oči a nadechla se.

Téměř ihned se všechno vrátilo do starých kolejí. Okny do kuchyně pronikl halas výskajících dětí, nad hrncem voněla rýže, do které se vsakoval vedle se vařící vývar. A šedý příkrov, který se náhle rozplynul nad krajinou, už zůstal jen tíživou vzpomínkou, kterou měl téměř okamžitě odvátn čas. Nikdo si už nevzpomněl na vlezlé šramocenění, které jako by se vkrádalo pod povrch věcí a do duší zvířat a lidí.

Po pěti minutách zazvonil zvonek. „Á, to se jde Verča napít,“ usmála se Magda a rovnou nalila do sklenky domácí rybízový sirup, který rozředila vodou z kohoutku. Lokla si lehkého vína s lehce ovocnou chutí a usmála se. Zvonek se rozezvučel jako šílený.

„No jo, no jo, vždyť už pádím,“ naoko zahartusila a běžela otevřít se sklenkou šťávy v ruce.

„Teto? Verunka už šla domů?“ vyrazila jí dech dceřina kamarádka.

„No, nee, aspoň o tom nevím,“ zakoktala se Magda a rozhlédla se kolem sebe, jako by se jí dcera schovávala přímo za zády a teď se na ni rozhodla vybafnout.

„Ona není venku?“ zeptala se, ale už podle Terezčinych vykulených očí, které jí plavaly ve vyděšeném obličejíku pokropeném stovkami pih, věděla, že se ptá úplně zbytečně. Dcerka vždycky zvonila, když chtěla jít domů, nebo se potřebovala napít, či si něco vzít. Už snad stokrát se stalo, že po venku hledali klíče, které Verča vytrousila při hraní, takže oba s Michalem usoudili, že je na takovou zodpovědnost ještě příliš malá. Ostatně vždyť nikam nechodí, vždycky si hraje s ostatními jenom v ulici, kam nikdo krom obyvatel řadovek nejedí, usoudili tehdy.

„Počkej, počkej, vždyť ona s tebou jezdila na kole, ne? Nebo jsi ji viděla někam jet?“ zavalila malou Konopníkovou dotazy.

„Jezdili jsme na kole kolem baráků a a a Verča jela za mnou, no a a najednou tam prostě nebyla. Prostě tam nebyla,“ poslední slova už nebyla téměř slyšitelná, protože zanikla v usedavém pláči devítileté dívky.

Magdě z ruky vyklouzla sklenice se šťávou a polila jí celé lýtko. Bylo jí to jedno. Vytřeštěně zírala na plačící dívku a najednou na ni snad až příliš ostře vykřikla: „Počkej tady!“ Hned potom toho zalitovala, sklonila se k plačící Barunce, pohladila ji po rameni a třesoucím se hlasem jí řekla: „Počkej tady prosím, já se podívám, jestli přece jen není Verunka doma.“

Rychle se otočila a vyběhla do schodů, kde její ponožka, nacucaná sladkou narůžovělou tekutinou, dělala mokré a lepkavé otisky na schodech. Vběhla do dceřina pokoje, rozházela postel s povlečením s hříbátky, jako by se její dcera snad dokázala vtisknout do matrace. Poté vběhla do ložnice, zkontrolovala kuchyň, to už nahlas křičela Veručino jméno,

zkontrolovala obývací, vrazila na záchod a do koupelny. Schody seběhla tak rychle, že málem spadla, vletěla do dílny, kde měl manžel nářadí, svěrák a podobné blbosti, pozotvírala skříně, i v předsíni, kam dávali různé sezónní oblečení, už se jí třáslly ruce a po obličeji jí tekly slzy. Hledala všude, běhala nahoru a dolů, nahlížela do skříní, vytahovala z nich věci a oblečení, ale nikde dceru nenašla.

K otevřeným vstupním dveřím dorazila zpocená a rozklepaná. Na prahu mezi rozevřenými veřejemi seděla Barunka a dokořán otevřenýma očima civěla do prázdna. Magda vzala hubenou dívčinu za paži, na které se pár hodin potom objeví tři nezřetelné otisky prstů, a sotva slyšitelně pronesla: „Pojď mi ukázat, kde jsi Verunku viděla naposledy.“

Kráčely ztichlou ulicí, s hlavami sklopenými, jako by byli dva nezvaní hosté na smuteční hostině. Ostatní děti je němě sledovaly, dveře a okna sousedních domků se otevíraly jako hladová ústa lačnicí po informacích. Ale nikdo nic neřekl. Nikdo nenabídl pomoc. Nikdo se na nic nezeptal. Na konci nepřírozně ztichlé ulice ukázala jedna štíhlá ruka na konkrétní místo na asfaltově černé silnici. Ležela tam malá růžová teniska. Veručině matce připadala jako opuštěný bojovník po velkolepém masakru, který pořád ještě nemůže uvěřit tomu, že přežil jako jediný. Drobná světle růžová teniska s pásky na suchý zip tam ležela ve své dokonalosti, odložená, jako by si ji dívka vyzula v dětském rozmaru, protože jí bylo příliš velké vedro a zatoužila se courat bosky travou, ale zároveň se bála, aby ji matka nevyplísnila.

Magda vzala opuštěnou tenisku do dlaní spojených jako při modlitbě a z hrdla se jí vydral zvířecí sten. Svět najednou zešedl a v hlavě jí vybuchla exploze škrábavého zvuku.

Omdlela.

O tři týdny později

Magda se krčila na kraji pohovky, přikrytá červenou dekou z Ikea, i když venku bylo vedro téměř k zalknutí. Na obrazovce dováděla různobarevná hříbata, ale Magdu jejich skotačení nezajímalo. Hleděla tupě před sebe, se zrakem zaměřeným bolestí. Ani nezaznamenala, že do obývacího pokoje přišel ustaraně se tvářící Michal. Když se dotknul jejího odhaleného ramene, škulba sebou a poposunula se ještě o kousíček dál.

Nenáviděla ho. Nenáviděla ho za to, že tady tehdy nebyl s ní. Už to byly tři týdny, kdy přišla o svou milovanou holčičku, a ta bolest byla neskutečná. Někde hluboko uvnitř sebe sama věděla, že jen hledá někoho, na koho by mohla svalit část viny, věděla, že i kdyby tu nakrásně byl, stalo by se to stejně, ale tenhle hlas hluboko zasunutý někde uvnitř hlavy už neposlouchala.

Pořád na ten strašný den vzpomínala. Když viděla tu Veručinu tenisku, myslela si, že zešílí. Bylo na ní něco špatně. Kurevsky špatně. Žádná krev. Žádné kousky tkáně, nic takového. Byla jen ... taková divná. Bezbarvá. Když tu zašedle růžovou tenisku své dcerky vzala do ruky, hlavou se jí rozlil hlučný šumot a před očima jí zešedl celý svět. Byla bez sebe jen malou chvíli, ale měla pocit, jako by za ten okamžik uběhla celá staletí. Tu její tenisku si nakonec odnesli policajti. Uzavřenou v igelitovém sáčku jako důkazní materiál. Byla za to ráda. I když ta bota byla jedinou věcí, která jí po dcerce zbyla, nebyla schopna se na ni ani podívat, natož ji vzít do rukou. Po dvou týdnech rozsáhlého pátrání případ uzavřeli. Vyslechli všechny sousedy, všechny děti z ulice. Nezjistili nic. Veronika malá se prostě ztratila. Vypařila. Jako by ji někdo vygumoval ze světa. Dceřin usměvavý obličej na ni ještě čas od času vykouknul v internetových zprávách, ale jinak se nic nedělo. Pátrání bylo pozastaveno pro nedostatek důkazů. Z případu zmizení Veroniky malé se tak stal pomník. Nevyřešený případ. Pouhé číslo.

Nenáviděla ho. Nenáviděla. Hodinu potom, když se sousedy pročesali celé okolí, mu volala. Nevzal to. Pak jí přišla na mobil taková ta přednastavená odpověď, že je zaneprázdněn a že se jí ozve později. Odepsala mu: Aby ses z ty práce neposral. Verunka se ztratila. Potom se jí displej mobilu rozmlžil pod přívalem slz. Když jí o hodinu později volal, nezvala mu to. Nebylo to ale schválně. Zrovna seděla na ošoupané plastové židli a snažila se na mobilu najít nějakou dceřinu fotku. Měla jich tam spousty, přeci jen, Verunka byla jedináček, ale strašně dlouho trvalo, než našla nějakou, kterou by mohli uveřejnit. Prohlížela si fotky Verunky v dvojdílných plavkách, s mokřými vlasy plnými třpytícího se slunce, Verunku s obličejem zapatlaným od zmrzliny, Verunku se špičatou narozeninovou čepičkou, jak sfoukává osm svíček na dortu, Verunku s

tvářemi zrudlými mrazem a nadšením, jak dělá ve sněhu andělíčky. Nakonec vybrala fotku z minulého týdne, kdy jeli na kolech na výlet do Doubravského dvora. Měla tam sice zapletené copánky, které normálně moc nenosila, ale něžně se usmívala. A hlavně tam byla vyfocená i se ztraceným kolem a zářivě růžovými teniskami. Svými oblíbenými. Jiné ani nenosila.

Škubla sebou, když se gauč lehce zhoupnul, jak vedle ní opatrně dosedl její muž. Něco říkal, ale nevěnovala mu pozornost. Když na ni opět sáhnul, zasyčela na něj podrážděně jako kočka, vstala, shodila ze sebe červenou deku, bezmyšlenkovitě ji překročila a odešla do ložnice. Odhrnula načechrané peřiny na stranu a lehla si na matraci s vínovým povlakem. Zavřela oči a hlavu jí zaplnilo šumění. Připomínalo zvuk hmyzích panožek na kovovém povrchu.

Propadala se dál a dál. Do šedi.

VYHLÁŠENÍ

1. Místo

Malá růžová teniska

Madla Pospíšilová Karasová

Výstižně, civilně a působivě popsaná záhada všedního dne, která čtenáře pozvolna vtáhne do příběhu a nenápadně, ale krutě se mění v psychický horror. Není to četba pro rodiče malých dětí, pro ně to může být až příliš děsivá představa právě kvůli realistickému, přesvědčivému líčení.

2. Místo

Záhadné zmizení Samuela Boucharda

Markéta Ondříčková

Ačkoliv se začátek příběhu zdá být nevinnou povídkou o mladých umělcích Paříže, může čtenář zpozorovat, že toho v něm bude ukryto více. Což se také potvrdí. Nechybí záhadné prostředí, nevysvětlitelné situace, které čtenáře udržují v pozoru a udržují v něm pocit zvědavosti: co se stane dál? Tajemný a otevřený konec jenom dokresluje celkovou atmosféru a činí dílo nezapomenutelným.

3. Místo

Anička

Zuzana Osifová

Povídka zaujme už v prvním odstavci, který napoví, že půjde o silný, emotivní příběh. Vybrané téma není jednoduché ke zpracování. Autorovi se to ale podařilo. Podrobné vnitřní monology nám umožní nahlédnout do pocitů hlavní postavy a vcítit se do ní i zoufalé situace okamžitě. Jednoduše se nedalo od textu odtrhnout.

Čestné zmínky

To jsem z toho jelen, Josefa Růžičková

Hezky vymyšlená záhada, uvěřitelný ponor do myšlenek hrdiny, který se ji marně snaží pochopit, a nakonec jednoduché, přijatelné vysvětlení. To vše organicky zarámováno do běžného života v konkrétní historické etapě.

Růžovo-bíle pruhovaný aneb Záhada zasněžené cesty, Berenika Lepková

Detektivka klasického střihu s promyšlenou stavbou zápletky, v níž detektiv musí při hledání pachatele přemýšlet. Základní informaci k řešení záhady zná čtenář ve stejnou chvíli jako vyšetřovatel (vyšetřovatelé), může ji tedy sám vyhodnotit. Z tohoto pohledu je tato povídka opravdu velmi zdařilá. Právě proto, že jde o klasickou detektivku, která bývá spíše hříčkou než odrazem reality, můžeme odhlédnout od určitých pochybností. Například: Má smysl zahltit krátkou povídku tolika postavami? Je vůbec možné, že v tak malém městečku, jako je Saint-Renan (v době příběhu asi 3,5 tisíce obyvatel), by místní lidé bezprostředně po okupaci neznali kolaboranty? Opravdu by spisovatelka mohla důmyslně maskovat svůj poznatek do deníku a vzápětí na něj sama na čtvrtstoletí zapomenout? V malém francouzském městečku nepůsobila policie, ale četnictvo ad. Nicméně to by vadilo v kriminálním příběhu, méně už v této pěkně sestavené detektivní hříčce.

Rozkošná chuť, Jiří Fejk

Dobře podaná, nápaditá a zábavná humorně laděná fantasy. Vymyšlený svět, v němž se odehrává, je dovedně „zkonstruován“, plynule do sebe vtáhne čtenáře – příznivce tohoto žánru. Škoda jenom, že nejde o samostatnou povídku, příběh působí dojmem, že čtenář dostal jenom kapitolu vytrženou z jakési neznámé větší knihy. Nicméně skutečnost, že souvislosti popsaného příběhu nejsou čtenářovi známy, nebrání pochopení a přijetí textu.

Gratulujeme!

Konec.

casopismo.cz

[@casopismo](https://www.facebook.com/casopismo)

casopismo@gmail.com